

การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบต่างระหว่าง“กริยารูป teiku” ในภาษาญี่ปุ่น และ “กริยา + ไป” ในภาษาไทย: ข้อเสนอแนะสำหรับการสอน ภาษาญี่ปุ่นสำหรับผู้เรียนชาวไทย¹

กนกวรรณ เลหาบุรณะกิจ คตะตะกิริ *

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประเทศไทย

Contrastive Analysis of “Verb teiku” in Japanese and “Verb + pai” in Thai: Suggestions for Improving the Instruction of the Japanese Language to Thai Learners

Kanokwan Laohaburanakit Katagiri *

Faculty of Arts, Chulalongkorn University, Thailand

Article Info

Research Article

Article History:

Received 11 July 2020

Revised 6 August 2020

Accepted 3 September 2020

คำสำคัญ

การวิเคราะห์เปรียบเทียบต่าง

ていく

กริยา+ไป

ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย

Keywords:

Contrastive analysis

teiku

verb + pai

Thai Learners of Japanese

* Corresponding author

E-mail address:

kanoknoi@hotmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบต่างระหว่าง “กริยา รูป teiku” ในภาษาญี่ปุ่นและรูป “กริยา + ไป” ในภาษาไทยไปเชื่อมโยงกับ ศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง และเสนอแนะการพัฒนาการเรียนการสอนรูป teiku สำหรับผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย จากการวิเคราะห์ทำให้ทราบว่ารูป teiku ให้ความสำคัญกับประเด็นว่า “เคลื่อนที่อย่างไร” หรือให้ความสำคัญกับ “กระบวนการ” ในขณะที่ รูป “กริยา + ไป” จะให้ความสำคัญกับประเด็นว่า “(ใคร)อะไรเคลื่อนที่ไปถึงจุดใด” หรือให้ความสำคัญกับ “ผลลัพธ์” ความแตกต่างนี้ส่งผลให้เกิดการสอดคล้องที่ไม่เหมือนกันระหว่างรูป ทั้งสอง วิธีใช้ที่ไม่สอดคล้องกันซึ่งเชื่อว่าน่าจะเข้าใจยากสำหรับผู้เรียน ภาษาญี่ปุ่นชาวไทย ได้แก่ วิธีใช้เชิงพื้นที่ keiki วิธีใช้เชิงเวลา keizoku และ takaiteki-keizoku

งานวิจัยนี้เสนอแนะสองประเด็นใหญ่คือ การแบ่งวิธีใช้ใหม่ระหว่างวิธีใช้ เชิงพื้นที่ futai และ keiki และการจัดลำดับการสอนใหม่ให้เหมาะสมกับ ผู้เรียนชาวไทย สำหรับการจัดลำดับการสอนนั้น ในระดับต้นได้เสนอให้สอน วิธีใช้เชิงเวลา keizoku ที่เจ้าของภาษาใช้มาก โดยสอนในรูปของคำศัพท์ แทนการสอนรูป tsureteiku เนื่องจากรูป tsureteiku ไม่น่าจะเป็นปัญหา สำหรับผู้เรียนชาวไทยเพราะมีความใกล้เคียงกับภาษาไทย และยังเสนอ ให้สอนวิธีใช้เชิงพื้นที่ keiki ในลำดับท้ายสุดใน 8 วิธีใช้ เพราะใช้น้อยมาก ประกอบกับเป็นวิธีใช้ที่เข้าใจยากสำหรับผู้เรียนชาวไทย นอกจากนี้ งานวิจัย นี้ยังชี้ให้เห็นถึงประเด็นที่ควรคำนึงเมื่อสอนรูป teiku อีกด้วย

¹ งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และหน่วยปฏิบัติการ วิจัยภาษาศาสตร์ประยุกต์เพื่อการเรียนการสอนภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Abstract

This research aims to study the result of a contrastive analysis of the *teiku* form in Japanese and the form *verb+pai* in Thai in reference to related fields to suggest how to improve the instruction of the *teiku* form to Thai learners. The analysis shows that the *teiku* form is process-oriented, focusing on the manner of the movement of a particular subject, while the *verb+pai* is goal-oriented, focusing on the subject's movement up to a particular point. The different focus of the two forms leads to both a lexical and/or structural correspondence and a non-correspondence between the usages of the two forms. The non-corresponding usages believed to present difficulties to Thai learners of Japanese are *keiki*, *keizoku* and *takaiteki-keizoku*.

This research suggests a redefinition and re-categorization of the current usage of *futai* and *keiki* and the teaching sequence of the *teiku* form to accommodate Thai learners. Concerning the latter, the research recommends that textbooks for Thai learners introduce the *keizoku* usage, common among native speakers, at the beginner level through vocabulary rather than the form *tsureteiku*, as the former does not pose problems for Thai learners due to the correspondence of the two languages. In addition, the research suggests that of the eight usages of the *teiku* form, *keiki* should be taught last because it is much less commonly used and is also challenging for Thai learners. This work also indicates what should be taken into consideration by instructors of Thai learners when teaching the *teiku* form.

1. ที่มาและความสำคัญ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบต่างระหว่าง “กริยา รูป てい< ” ในภาษาญี่ปุ่น (ต่อจากนี้จะเรียกว่ารูป てい<) และ “กริยา + ไป” ในภาษาไทย (ต่อจากนี้จะเรียกว่ารูป “ V+ไป ”) และนำผลมาเสนอแนวทางการพัฒนาการสอน “กริยา รูป てい< ” สำหรับผู้เรียนชาวไทย Lado (1957) กล่าวถึง “การวิเคราะห์เปรียบเทียบต่าง” หรือ Contrastive Analysis: CA และกล่าวว่าการศึกษาจุดเหมือนและต่างระหว่างภาษาแม่และภาษาเป้าหมายจะช่วยให้ผู้สอนคาดเดาปัญหาของผู้เรียนได้ หลังจากนั้น CA ก็พัฒนาอย่างต่อเนื่อง Ishida (2010, p. 233) กล่าวถึงการพัฒนาของ CA ในประเทศญี่ปุ่น โดยยกตัวอย่างการก่อตั้งโครงการวิจัยด้านภาษาศาสตร์เปรียบเทียบต่างระดับประเทศของสถาบัน 国立国語研究所 (National Institute for Japanese Language and Linguistics: NINJAL) ในปี 1974 ส่งผลให้การวิจัย CA ในประเทศญี่ปุ่นเฟื่องฟูมากในช่วงปี 1980-2000 CA ถูกนำมาเชื่อมต่อกับภาษาศาสตร์ เช่น ภาษาศาสตร์ปริชาน แบบลักษณะภาษาองค์ความรู้ของ CA จึงโดดเด่นขึ้นแต่ในขณะเดียวกันก็มีลักษณะเป็นนามธรรมมากขึ้นด้วย ภายหลัง CA ต้องเผชิญคำถามจากผู้สอนภาษาญี่ปุ่นว่าผลการวิเคราะห์เหล่านั้นจะนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นได้อย่างไร Kumagai (2002, pp. 28-31) เสนอว่าการจะนำผลการวิเคราะห์ของ CA ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้จริงนั้น จะต้องอาศัยความร่วมมือเชิงบูรณาการร่วมกันทั้ง “ภาษาศาสตร์เปรียบเทียบต่าง” “การวิจัยเกี่ยวกับผู้เรียน” และ “การวิจัยเกี่ยวกับการสอน” และการวิจัยที่เชื่อมโยงระหว่างศาสตร์เป็นสิ่งสำคัญ หลังจากนั้นจึงเห็นงานวิจัย CA ที่นำผลไปเชื่อมโยงกับการรับภาษาหรือ Second Language Acquisition: SLA มากขึ้น เช่น Zhang (2011), Katagiri (2016) โดยงานวิจัยจะเป็นลักษณะ tailor-made หรือ オーダーメイド Katagiri (2016) ใช้คำว่า オーダーメイドの文法 ของ Noda (2005) และชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการวิจัยเชิงบูรณาการและการวิจัยที่มุ่งเป้ากลุ่มผู้เรียนที่ชัดเจน

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบต่างหรือ CA แบบมุ่งเป้าสำหรับผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย ผลการวิเคราะห์ที่ได้จะนำมาเชื่อมโยงกับผลการวิจัยด้าน SLA เพื่อนำไปเสนอแนวทางการสอนที่ใช้ประโยชน์ได้จริง งานวิจัยนี้ยกรูป てい< ซึ่งเป็นรูปที่ใช้มากในภาษาญี่ปุ่น Nakamata (2015) จัดลำดับรูปไวยากรณ์ระดับต้นที่เชื่อมกับรูปกริยาจำนวน 103 หัวข้อ โดยใช้การคำนวณผ่านคลังข้อมูลขนาดใหญ่และสรุปว่ารูป てい< มีระดับ “ความถี่การปรากฏ (出現頻度) สูง” และยังมีระดับ “ลักษณะการผลิต (生産性) สูง” ด้วย ลักษณะการผลิตสูง หมายถึงรูป てい< สามารถเชื่อมต่อกับชนิดหรือประเภทของกริยาที่อยู่ข้างหน้าได้จำนวนมาก ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า รูป てい< เป็นรูปที่ควรสอนตั้งแต่ระดับต้นและเป็นรูปไวยากรณ์ที่สำคัญในภาษาญี่ปุ่นรูปหนึ่ง รูปที่สอดคล้องกับรูป てい< ในภาษาไทยคือ รูป “กริยา+ ไป” (“ V+ไป ”) งานวิเคราะห์เปรียบเทียบต่าง เช่น Sakamoto (1988) และ Takahashi (2018) ได้กล่าวถึงวิธีใช้ที่เหมือนและ

ต่างกันของรูปภาษาทั้งสอง แต่ยังไม่มียานวิจัยใดนำผลไปเชื่อมโยงกับการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นสำหรับชาวไทย

ในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นการเรียนการสอนในประเทศญี่ปุ่นหรือในประเทศไทย ผู้สอนมักจะสอนรูป てい< ผ่านตำราซึ่งได้วางลำดับการสอนไว้เรียบร้อยแล้ว ตำราที่นิยมใช้ในประเทศไทยในระดับต้น ได้แก่ ตำรา みんなの日本語 และตำรา ภาษาญี่ปุ่น อะกิโกะ โตะ โมะตะ จิ เป็นต้น สำหรับตำราที่ใช้ในระดับกลางจะมีความหลากหลายแตกต่างกันไปแต่ละสถาบัน ปัจจุบันสถาบันการศึกษาในประเทศไทยนิยมใช้ตำราที่ผลิตในประเทศญี่ปุ่นมากขึ้น

ตำราในปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นตำราที่ใช้ในประเทศญี่ปุ่นหรือประเทศไทย มักจะอ้างอิงวิธีการใช้รูป てい< จากผลการวิจัยด้านภาษาศาสตร์ภาษาญี่ปุ่น โดยส่วนใหญ่จะแบ่งวิธีใช้เป็นประเภทเชิงพื้นที่ และไม่เชิงพื้นที่ เช่น เชิงเวลา เป็นต้น และบางงานวิจัยจะแบ่งวิธีใช้ย่อยในแต่ละประเภทอีก แต่ผลงานวิจัยจะมีความแตกต่างกันในเรื่องของชื่อเรียกและจำนวนการแบ่งย่อย แต่ในภาพรวมจะมีเกณฑ์การแบ่งในแนวทางเดียวกัน ยกตัวอย่างการแบ่งย่อยวิธีใช้เชิงพื้นที่ งานวิจัยส่วนใหญ่มักจะแบ่งเป็นวิธีใช้ a) 経路 (เช่น 二階へ上がっていく) b) 様態 (เช่น 大学へ歩いていく) c) 継起 (เช่น ご飯を食べていく) d) 付帯 (เช่น 靴を持っていく) และการแบ่งย่อยวิธีใช้เชิงเวลาจะแบ่งเป็น A) 継続 (เช่น これから頑張っていく) B) 変化進展 (เช่น ますます増えていく) C) 消失 (เช่น 消えていく)²

หากสังเกตตัวอย่างที่ยกมาข้างต้น จะพบว่าทั้งวิธีใช้เชิงพื้นที่ a)-d) และวิธีใช้เชิงเวลา C) ส่วนใหญ่จะสอดคล้องหรือมีความใกล้เคียงกับรูป "V+ไป" โดยสามารถใช้แทนได้ว่า a) ขึ้นไป/ b) เดินไป/ c) ทาน (ข้าว) ไป/ d) เอา (กระเป๋า) ไป / C) หายไป และหากใช้กริยา "ขึ้น" ร่วมในวิธีใช้ B) เป็น "เพิ่มขึ้นไป" ก็จะสอดคล้องกับ รูป "V+ไป" ได้³ ในขณะเดียวกัน วิธีใช้เชิงเวลา A) 継続 (これから頑張っていく) จะไม่สอดคล้องกับรูป "V+ไป"

ถ้าพิจารณาเพียงตัวอย่างข้างต้น ดูเหมือนว่ารูป てい< จะสอดคล้องกับวิธีใช้ของรูป "V+ไป" พอสมควร แต่ในความเป็นจริง การสอดคล้องก็ไม่ได้เกิดขึ้นเสมอไป ยกตัวอย่างวิธีใช้เชิงพื้นที่ c) 継起 ที่บางกรณีจะไม่สอดคล้องกับรูป "V+ไป" ดังนี้

² อ้างอิงชื่อวิธีใช้และการแบ่งจาก Kondo et al. (2018) ซึ่งอ้างอิงการแบ่งของ 国立国語研究所 (基本動詞ハンドブック) มาอีกทอดหนึ่ง ตัวอย่างที่ยกขึ้นมานี้อ้างอิงจากตัวอย่างใน Kondo et al. (2018)

³ เนื่องจากภาษาไทยมีลำดับของกริยาเรียง กริยาที่แสดงการเปลี่ยนแปลง เช่น "เพิ่ม" "ลง" จะต้องใช้ร่วมกับกริยา "ขึ้น" "ลง" โดยวางไว้หน้า "ไป" Rangkupan (1992, p. 98) กล่าวถึงปรากฏการณ์นี้ว่ากริยา "ไป" สามารถใช้ร่วมกับกริยาที่แสดงทิศทางแนวตั้งและแนวขอบเขต ได้แก่ "ขึ้น" "ลง" "เข้า" "ออก" ได้

(1) きき：じゃあ、わたしはこれで。

パン屋：ああ、待って、ねえちょっとよっていかない？お礼もしたいさ。
(魔女の宅急便)

ตัวอย่าง (1) เป็นวิธีใช้ c) 継起 เช่นเดียวกับตัวอย่าง ご飯を食べていく ที่ยกขึ้นมาในตอนต้น แต่ในสถานการณ์นี้จะไม่สามารถใช้รูป "V+ไป" หรือจะใช้ว่า "แวะไปใหม่" ไม่ได้จากมุมมองของผู้เรียนที่มีภาษาไทยเป็นภาษาแม่ เจ้าของภาษาภาษาไทยจะรู้สึกว่าการใช้ c) 継起 เช่น ご飯を食べていく (ทาน (ข้าว) ไป) มีลักษณะคล้ายคลึงกับวิธีใช้ d) 付帯 เช่น 靴を持っていく (เอา (กระเป๋า) ไป) มากกว่าตัวอย่าง (1) แต่ตำราและงานวิจัยที่ผ่านมากลับจัดให้ ご飯を食べていく และ よっていく ? เป็นวิธีใช้เดียวกันคือ 継起 และแยกวิธีใช้ d) 付帯 เป็นอีกวิธีใช้หนึ่ง การจัดแบ่งวิธีใช้เช่นนี้เป็นการออกแบบเนื้อหาสำหรับผู้เรียนทุกชาติทุกภาษาด้วยแนวคิด one-size-fits-all แต่สำหรับการเรียนการสอนในต่างประเทศที่มีผู้เรียนที่มีภาษาแม่เดียวกัน เช่น ผู้เรียนชาวไทย การพิจารณาเพื่อแบ่งวิธีใช้ใหม่ให้เหมาะสมกับผู้เรียนในกลุ่มเป้าหมายน่าจะช่วยให้การสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

นอกจากนี้ วิธีใช้เชิงเวลา A) 継続 ก็มีลักษณะที่ต่างจากวิธีใช้เชิงเวลาของ "V+ไป" Takahashi (2018, p. 306) ศึกษา "V+ไป" โดยยกตัวอย่าง "แม่จะอดทนไปตลอด" และเรียกวิธีใช้เชิงเวลานี้ว่า Continuous แม้ว่า 継続 และ Continuous จะเป็นชื่อเรียกที่คล้ายกัน แต่ "継続 และ Continuous" ของสองภาษามีความแตกต่างกันที่เดียว ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างของ A) 継続 (これからも頑張っていく) ที่ไม่สอดคล้องกับ "V+ไป" ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น

การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบหรือการมองภาษาญี่ปุ่นจากมุมมองภายนอกจึงมีความสำคัญและหากสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบไปเชื่อมโยงกับศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เช่น SLA ด้วย น่าจะทำให้สามารถตอบโจทย์ของผู้เรียนได้ชัดเจนขึ้น

นอกจากนี้ ปัจจุบันงานวิจัยเชิงสำรวจการใช้จริงของเจ้าของภาษาผ่านคลังข้อมูลมีจำนวนมากขึ้น เช่น Kondo et al. (2018) ที่สำรวจแนวโน้มการปรากฏของรูป ていく ในแต่ละวิธีใช้ผ่านคลังข้อมูล โดยเปรียบเทียบกับปรากฏในตำราภาษาญี่ปุ่น การนำผลการสำรวจแนวโน้มการใช้จริงของเจ้าของภาษามาอ้างอิงจึงเป็นสิ่งที่สำคัญด้วย ดังนั้น นอกจากจะนำผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างสองภาษาที่ได้มาเชื่อมโยงกับศาสตร์ SLA แล้ว งานวิจัยนี้จะนำผลการสำรวจการใช้จริงของเจ้าของภาษามาอ้างอิงเพื่อเสนอข้อเสนอนี้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายด้วย

2. งานวิจัยที่เกี่ยวกับรูป ていく และรูป "V+ไป"

รูป ていく เกิดจากกริยารูป て นำไปเชื่อมกับ いく Morita (1989), Minami (1993) ศึกษาหน้าที่ของรูป て และชี้ว่า รูป て เป็นรูปที่มีหน้าที่หลากหลาย สามารถแสดงความหมายได้หลากหลาย เช่น สภาพการกระทำที่เรียงกัน (並列) ลำดับขั้นตอน (順序) สาเหตุและเหตุผล (原因・理由) รวมทั้งความหมายขัดแย้ง (逆接) ได้ด้วย

งานวิจัยรูป ていく ในภาษาญี่ปุ่นส่วนใหญ่จะวิจัยควบคู่ไปกับรูป てくる เช่น งานวิจัยของ Morita (1968), Imani (1990), Yamamoto (2001), Uchiyama (2011) เป็นต้น สำหรับงานวิจัยที่นำเสนอวิธีใช้รูป ていく ได้แก่งานวิจัยกริยาพื้นฐานของ 国立国語研究所 ที่ชื่อ 基本動詞ハンドブック (ต่อจากนี้จะเรียกว่า Handbook) งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาต้นแบบ (Prototype) วิธีใช้กริยาพื้นฐานในภาษาญี่ปุ่น (Prashant, 2013) และนำผลการวิจัยมานำเสนอในรูปแบบของเว็บไซต์ วิธีใช้รูป ていく ที่ Handbook นำเสนอได้รับการอ้างอิงอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะในงานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น เช่น Heo and Ogawa (2016) และ Kondo et al. (2018) เป็นต้น Handbook แบ่งวิธีใช้รูป ていく ออกเป็น 7 วิธี มิได้ตั้งเป็นชื่อแต่ใช้ตัวเลข 1-7 แสดงวิธีใช้ใน 1. ได้กล่าวถึงชื่อวิธีใช้ (a)-(c) ที่ Kondo et al. (2018) ตั้งชื่อขึ้นโดยอ้างอิงการแบ่งของ Handbook มาบ้างแล้ว ในที่นี้จะเพิ่มข้อมูลตัวเลขวิธีใช้ที่ Handbook กำหนด พร้อมทั้งแสดงข้อมูลระดับการเรียนที่ Handbook กำหนดรวมทั้งคำจำกัดความ กริยาที่ใช้และตัวอย่างจะอ้างอิงจาก Handbook และ Kondo et al.

ระดับต้น a) 経路 (วิธีใช้ที่ 1) = เคลื่อนที่ไกลจากผู้พูด โดยผ่านช่องทางหนึ่ง
กริยาที่ใช้ เช่น 入る, 上がる, 曲がる, 出る, 帰る, 近づく, 落ちる, 向かう
ตัวอย่าง 部屋に入っていく花子の後ろ姿が小さく見えた。

ระดับต้น b) 様態 (วิธีใช้ที่ 2) = เคลื่อนที่ไกลจากผู้พูด โดยแสดงลักษณะของการเคลื่อนที่

กริยาที่ใช้ เช่น 飛ぶ, 歩く, 走る, 泳ぐ
ตัวอย่าง 今すぐあなたのところに飛んでいきたい。

ระดับต้น c) 継起 (วิธีใช้ที่ 3) = เคลื่อนที่ไกลจากผู้พูด หลังจากเสร็จสิ้นการกระทำหนึ่งแล้ว

กริยาที่ใช้ เช่น 買う, 食べる, 飲む, 準備する, 泊まる, 調べる
ตัวอย่าง コンビニでお茶を買っていく。

ระดับต้น d) 付帯 (วิธีใช้ที่ 6) = เคลื่อนที่ไกลจากผู้พูดไปพร้อมกับผลการกระทำ
บางอย่าง

กริยาที่ใช้ เช่น 化粧をする, 持つ, 着る, (靴を) はく, つける, 乗る, 切る
ตัวอย่าง プールに行くのに化粧をしていくのは変だ。

ระดับกลาง A) 継続 (วิธีใช้ที่ 4) = ดำเนินการกระทำต่อเนื่องจากจุดปัจจุบัน
กริยาที่ใช้ เช่น 考える, 頑張る, 取り組む, 覚える, 守る, 働く, 勉強する
ตัวอย่าง 一人ひとりが日本の将来について考えていく必要がある。

ระดับกลาง B) 変化進展 (วิธีใช้ที่ 5) = เปลี่ยนแปลงเป็นลำดับจากจุดปัจจุบัน
กริยาที่ใช้ เช่น ~ (に) なる, 増える, 変化する, 成長する, (計画が) 進む
ตัวอย่าง 3月に入ればだんだん暖かくなっていく。

ระดับสูง C) 消失 (วิธีใช้ที่ 7) = เคลื่อนที่ไกลจากผู้พูด และให้ความสำคัญที่ช่วงเวลา
กริยาที่ใช้ เช่น 失う, 消える, 遠ざかる, 去る, 立ち去る, 忘れる, 死ぬ
ตัวอย่าง 失いに力を失っていく。

วิธีใช้ที่ 1-3 และ 6 เป็นวิธีใช้เชิงพื้นที่ และวิธีใช้ที่ 4-5 และ 7 เป็นวิธีใช้เชิงเวลา Handbook เสนอให้สอนวิธีใช้เชิงพื้นที่ในระดับต้นทั้งหมด และให้สอนวิธีใช้เชิงเวลาในระดับกลางและสูง
พร้อมกันนี้ Handbook ได้แยกคำว่า 連れていく จากวิธีใช้ข้างต้นและจัดให้เป็นคำประสม (複合語) ซึ่งส่งผลให้ตำราชั้นต้นส่วนใหญ่แยกคำนี้มาสอนในลักษณะของคำศัพท์ (Kondo et al., 2018, p. 22) นอกจากวิธีใช้ทั้ง 7 นี้แล้ว Kondo et al. (2018) ได้เสนอวิธีใช้เชิงเวลาเพิ่มเติม
อีก 1 วิธีโดยใช้ชื่อว่า 多回的継続 ซึ่งหมายถึง "การดำเนินการกระทำต่อเนื่องซ้ำไปมา จากจุดหนึ่ง
ที่มุ่งไปข้างหน้า" และยกตัวอย่าง เช่น 次々と学生たちが座っていく ประโยคนี้จะแสดงภาพ
ของการกระทำหรือการนั่ง (ของนักเรียน) ที่เกิดในลักษณะ "ซ้ำไปมา" ความหมาย "ซ้ำไปมา"
ของรูป ていく นี้เคยถูกกล่าวถึงมาก่อนแล้วในงานของ Imani (1990) และ Kinsui, Numata
and Kudo (2000) โดย Imani กล่าวว่ารูป ていく สามารถแสดงความหมายนี้ได้โดยไม่จำเป็นต้อง
ต้องใช้ร่วมกับคำวิเศษณ์ที่แสดงการซ้ำไปมาเลย Imani เรียกลักษณะนี้ว่า 順次の事態 แม้ว่า
ปกติกริยา 送る จะไม่ใช้ร่วมกับรูป ていく เช่น จะไม่พูดว่า *昨日母に土産を送っていきま
した (Zhang, 2011, p. 106) ต่างกับรูป てくる ที่ใช้ร่วมได้ (Zhang, 2011; Takahashi, 2018, p. 297)
แต่จะมีบางกรณีที่ 送る สามารถใช้ร่วมกับรูป ていく ได้ เช่น ในตัวอย่างต่อไปนี้ 私は、友達に
本を送っていった โดยจะแสดงความหมายว่า "ส่งหนังสือไปให้เพื่อน (ซ้ำไปมา)" Imani กล่าวว่า
ในทางกลับกัน หากใช้คำวิเศษณ์ 一度 ที่แสดงการกระทำครั้งเดียว (ไม่ซ้ำไปมา) ในประโยค

ข้างต้น จะทำให้ไม่สามารถใช้ร่วมกับรูป ていく ได้ จึงทำให้ไม่สามารถพูดว่า *私は、友達に、一度、本を送っていった (Imani, 1990, p. 56) ได้

Kondo et al. (2018) กล่าวถึงความสำคัญของวิธีใช้ 多回的継続 นี้ โดยสำรวจการใช้รูป ていく ในตำราภาษาญี่ปุ่นขั้นต้นและกลาง จำนวน 11 เล่ม เปรียบเทียบกับการใช้คลังข้อมูลบทสนทนาที่เกิดขึ้นภายในห้องวิจัย ห้องสัมมนาในมหาวิทยาลัย จำนวน 154 ชั่วโมง Kondo et al. พบว่าตำราและการสอนในปัจจุบันไม่สอดคล้องกับการใช้จริง เช่น วิธีใช้ 多回的継続 ปรากฏในคลังข้อมูลมากเป็นลำดับที่สามารถรองจากวิธีใช้ที่ 4 継続 และวิธีใช้ที่ 5 変化進展 แต่ทว่าไม่มีตำราเล่มใดยก 多回的継続 นี้ขึ้นมาสอนเลย

งานวิจัยที่ผ่านมาทำให้ทราบว่ารูป ていく มาจากรูป て ที่สามารถแสดงความหมายหลากหลายและนำไปเชื่อมกับ いく สำหรับวิธีใช้ รูป ていく มีวิธีใช้เชิงพื้นที่ (ระดับต้น) และเชิงเวลา (ระดับกลางและสูง) รวม 8 วิธี มีการแยกสอนในลักษณะคำศัพท์สำหรับคำว่า 連れていく นอกจากนี้ ทำให้ทราบว่ารูป ていく มีความหมาย "เข้าไปมา" ที่น่าสนใจ สำหรับการเลือกวิธีใช้มาสอนในตำราปัจจุบันยังมีปัญหา เนื่องจากไม่สอดคล้องกับการใช้จริงของเจ้าของภาษา

สำหรับรูป "V+ไป" ในภาษาไทย Thepkamjana (1986) จัดให้รูป "V+ไป" เป็นกริยาเรียงหรือ Serial Verb ที่แสดงทิศทางการเคลื่อนที่ กริยาเรียงจะมีหน่วยสร้าง (construction) ที่มีคุณสมบัติทางไวยากรณ์และความหมายเฉพาะ เช่น จะแสดงความตรงแน่นระหว่างกริยา เมทีนี้สิงห์เวชกุล และปริมา มัลลิกะมาส (2557, น. 43) อ้างถึง กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา (2553) ที่กล่าวถึงคุณสมบัติของหน่วยสร้างกริยาเรียงว่าเป็นหน่วยสร้างที่มีความสัมพันธ์แนบแน่นในตัว เหตุการณ์การกระทำสองอย่างมักจะเกิดในเวลาเดียวกันหรือต่อเนื่องกันเสมอ

งานวิจัยส่วนใหญ่ของรูป "V+ไป" จะวิจัยควบคู่ไปกับรูป "V+มา" เช่นเดียวกับภาษาญี่ปุ่น สำหรับงานวิจัยที่กล่าวถึงวิธีใช้รูป "V+ไป" ได้แก่ งานของ Rangkupan (1992) และ Takahashi (2018) เป็นต้น

Rangkupan (1992) ศึกษาความหมายของกริยารอง "ไป" เมื่อประกอบในวลีกริยาเรียงแล้วจะให้ความหมายในเชิงพื้นที่และเชิงเวลา ในส่วนของเชิงพื้นที่ Rangkupan (1992, p. 33) อ้างอิง Thepkamjana (1986) ที่จัดให้ "ไป" เป็นกริยาเรียงหรือ Serial Verb ที่แสดงทิศทางการเคลื่อนที่ Rangkupan กล่าวว่า "ไป" แสดงลักษณะการเคลื่อนที่ได้ 4 รูปแบบ คือ 1) ประธานเคลื่อนที่ เช่น "อวดเดินไป" 2) กรรมตรงเคลื่อนที่ เช่น "เสียส่งหนูไปที่อื่นเถอะ" 3) ทั้งประธานและกรรมตรงเคลื่อนที่ เช่น "เขาตามรู้จั่วไป" 4) ละสิ่งที่เคลื่อนที่ เช่น "ลการหันไปยังอรจรณ์ (ละคำว่า "หน้า") 5) ถูกรวมเข้ากับกริยาข้างหน้า เช่น "อย่าโทรศัพท์ไปเลยนะ (สิ่งที่เคลื่อนที่ = ข้อความทางโทรศัพท์)"

นอกจากนี้ Rangkupan ยังจำแนกประเภทกริยาและพบว่า กริยากรู่มที่สามารถปรากฏร่วมกับ "ไป" ได้คือ 1) กริยาที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนที่ เช่น "ชาวสะพัดไปเร็ว" 2) กริยาที่เกี่ยวข้องกับการครอบครอง เช่น "เด็กนั้นได้เงินไป" 3) กริยาที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร เช่น "อย่าโทรศัพท์ไปนะ" 4) กริยาที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวโดยตรงของอวัยวะ เช่น "อรณพเอ้อม (มือ) ไปฉีกลือดเตอริ" 5) กริยาที่เกี่ยวข้องกับการมอง เช่น "เสียมองไปยังโรงสี" 6) กริยาที่เกี่ยวข้องกับการประเมินค่า เช่น "ช้าไป" สำหรับวิธีใช้ร่วมกับกริยาประเมินค่านี้จะสื่อถึงความรู้สึกเชิงลบของผู้พูด และเป็นวิธีใช้เฉพาะที่จะพบในรูป "V+ไป" จะไม่พบวิธีใช้เช่นนี้ในรูป "กริยา+มา"

ในกลุ่ม 1) กริยาที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนที่นั้น Rangkupan ยังแบ่งย่อยออกเป็น 1.1 ชนิดที่แสดงความหมาย "ประธานเป็นผู้ทำให้เกิดเหตุของการเคลื่อนที่" เรียกว่า Causative Motion เช่น "ฉันส่งเงินไปทุกเดือน" ("ฉัน" เป็นผู้ทำให้ "เงิน" เคลื่อนที่) หรือ "เขาอุ้มลูกสาวไปด้วย" ("เขา" เป็นผู้ทำให้ "ลูกสาว" เคลื่อนที่) สองตัวอย่างนี้แตกต่างกันตรงที่ตัวอย่างแรก ประธาน (ฉัน) เป็นผู้ทำให้เกิดการเคลื่อนที่ แต่ประธาน (ฉัน) ไม่ต้องเคลื่อนที่ไปพร้อมกับกรรม (เงิน) ในขณะที่ตัวอย่างหลัง ทั้งประธาน (เขา) และกรรม (ลูกสาว) จะเคลื่อนที่ไปด้วยกัน 1.2 ชนิดที่ไม่แสดงความหมายว่า "ประธานเป็นผู้ทำให้เกิดเหตุของการเคลื่อนที่" หรือ Non-causative Motion เช่น "เราต้องว้าย (น้ำ) ไปเอง" แสดงการเคลื่อนที่โดยไม่สื่อความหมายว่า "ทำให้"

ในส่วนของเชิงเวลา Rangkupan กล่าวว่า "ไป" จะปรากฏในสถานการณ์สองลักษณะคือ 1) เชิงกระบวนการ เช่น "คุยกันไปก่อนนะ" "รู้รู้จากทานอาหารไปเรื่อย ๆ" โดยผู้พูดจะมุ่งความสนใจไปที่การต่อเนื่องของเหตุการณ์ 2) เชิงสภาพ เช่น "แกเลยเจ็บไป" "มันหายไปแล้ว" โดยผู้พูดจะมุ่งความสนใจไปที่จุดเริ่มต้นของสภาพ (inception of the state) และเป็นการแสดง "การเปลี่ยนแปลง (change)" จากสภาพหนึ่งไปอีกสภาพหนึ่ง

Takahashi (2018) ศึกษาโครงสร้างประโยคที่มีกริยาแสดงการเคลื่อนที่ "ไป" "มา" ประกอบ โดย Takahashi (2018, p. 308) สรุปว่าส่วนที่สอดคล้องกันของรูป "V+ไป" และ รูป ていく คือวิธีใช้เชิงเวลา Continuous ดังในประโยค 母はたえていった และ "แม่จะอดทนไปตลอด" ในขณะเดียวกัน Takahashi (2018) ชี้ให้เห็นถึงวิธีใช้ที่ไม่พบในภาษาญี่ปุ่นหรือวิธีใช้ที่แสดงการเคลื่อนที่ก่อเหตุที่เรียกว่า Caused Motion เช่น "เพื่อนดึงผ้าออกไป" "เพื่อนขนของขึ้นบันไดไปชั้น 3" เป็นต้น ซึ่งจะคล้ายกับวิธีใช้ Causative Motion ของ Rangkupan

Takahashi ชี้ว่าวิธีใช้ Caused Motion นี้เป็นลักษณะของหน่วยสร้างกริยาเรียงหรือ Serial Verb Construction ซึ่งมีกฎเรียงลำดับตามประเภทของกริยา นอกจากวิธีใช้เชิงพื้นที่แล้ว Takahashi ยังได้กล่าวถึงวิธีใช้ที่ไม่ใช่วิธีใช้เชิงพื้นที่นอกจาก Continuous ได้แก่ วิธีใช้ที่แสดงการเปลี่ยนแปลง เช่น "มันหายไป" และวิธีใช้ที่แสดงการประเมิน เช่น "มันแพงไป"

งานวิจัยที่ผ่านมาทำให้ทราบว่ารูป "V+ไป" อยู่ในหน่วยสร้างกริยาเรียง รูป "V+ไป" มีวิธีใช้เชิงพื้นที่และเชิงเวลาเช่นเดียวกับรูป てい< นอกจากนี้ ทำให้ทราบว่ากริยาที่อยู่ข้างหน้า "ไป" สามารถเกิดกับกริยาหลายประเภทนอกจากกริยาที่แสดงการเคลื่อนที่ได้แก่ กริยาเกี่ยวกับการครอบครอง การสื่อสาร การเคลื่อนไหวของอวัยวะ การมอง การประเมินค่า ต่างกับรูป てい< ซึ่งที่ไม่สามารถเกิดร่วมกับกริยาเหล่านี้ได้

อย่างไรก็ตาม งานวิจัยทั้งสองเรื่องที่ผ่านมามุ่งเน้นในเรื่องการวิเคราะห์วิธีใช้ ความหมาย และลักษณะเฉพาะทางไวยากรณ์เป็นหลัก แต่ยังไม่มียานวิจัยใดวิเคราะห์เปรียบเทียบสองรูป เพื่อนำไปเชื่อมโยงกับการเรียนการสอนรูป てい< สำหรับผู้เรียนชาวไทยอย่างแท้จริง นอกจากนี้ ในภาพรวมยังขาดงานวิจัยเชิงบูรณาการที่เชื่อมโยงกับศาสตร์ใกล้เคียง ทำให้ที่ผ่านมายังไม่มีข้อเสนอแนะที่เป็นรูปธรรมสำหรับผู้เรียนชาวไทย

3. กรอบและขอบเขตของการวิเคราะห์เปรียบเทียบรูป てい< และ รูป "V+ไป"

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้คือ การนำผลวิเคราะห์เปรียบเทียบ หรือการหาจุดเหมือนและต่างระหว่างสองภาษาไปประยุกต์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนรูป てい< สำหรับผู้เรียนชาวไทย วัตถุประสงค์นี้ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่า การวิเคราะห์จุดเหมือนและต่างระหว่างสองภาษาคาดว่าจะช่วยให้คาดเดาปัญหาของผู้เรียนได้ (Lado, 1957) การนำผลการวิเคราะห์ไปพัฒนาการเรียนการสอนในที่นี้ หมายถึงการเสนอการแบ่งวิธีใช้ และลำดับการสอนของวิธีใช้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนชาวไทย รวมทั้งเสนอข้อควรคำนึงในการสอนรูปดังกล่าวเพื่อให้การสอนเกิดประสิทธิภาพและเพื่อป้องกันข้อผิดพลาดหรือปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น จากวัตถุประสงค์ข้างต้น กรอบและขอบเขตของงานวิจัยนี้จึงจะเริ่มจากวิธีใช้เชิงพื้นที่และเชิงเวลา จำนวน 8 วิธี ของรูป てい< รวมทั้งสำนวนในลักษณะคำประสม 連れ てい< ที่กล่าวไว้ใน 2. และจะให้ความสำคัญกับความไม่สอดคล้องจากมุมมองของรูป てい< หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งคือ จะให้ความสำคัญกับ "วิธีใช้" ที่ てい< มี แต่รูป "V+ไป" ไม่มี เป็นหลัก

ในทางตรงกันข้าม งานวิจัยนี้จะไม่วิเคราะห์ความไม่สอดคล้องจากมุมมองของรูป "V+ไป" หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งคือ จะไม่วิเคราะห์ "วิธีใช้" ที่ รูป "V+ไป" มี แต่รูป てい< ไม่มี "วิธีใช้" ที่ รูป "V+ไป" มี แต่รูป てい< ไม่มี ได้แก่ วิธีใช้ที่รูป "ไป" เกิดร่วมกับกริยาบางประเภทที่รูป てい< ไม่สามารถเกิดร่วมได้ตามข้อจำกัดทางไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่น กริยาที่ไม่สามารถเกิดร่วมกับรูป てい< ตามที่ Rangkupan (1992) จำแนกไว้ได้แก่ กริยาเกี่ยวกับการครอบครองบางตัว⁴ (เช่น

⁴ สำหรับกริยาแสดงการครอบครอง เช่น "ซื้อ" (Rangkupan, 1992) ซึ่งเมื่อใช้กับ "ไป" แล้วสอดคล้องกับรูป てい< (買ってい<) ได้ กรณีนั้น จะนำมาพิจารณาร่วมกับรูปในภาษาญี่ปุ่นหรือ 買ってい<

ได้ (เงิน) ไป) กริยาที่เกี่ยวกับการสื่อสาร (เช่น โทรศัพท⁵ไป) กริยาที่เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวโดยตรงของอวัยวะ (เช่น เอื้อม (มือ) ไป) กริยาที่เกี่ยวกับการมอง (เช่น มองไป) และกริยาที่เกี่ยวกับการประเมินค่า (เช่น ฆ่าไป) ถึงแม้ว่าจะมีความเป็นไปได้ที่ผู้เรียนอาจจะได้รับอิทธิพลจากวิธีใช้ในภาษาไทยและส่งผลให้ผู้เรียนใช้รูป ていく แบบ "ใช้มากเกินไป (過剰使用)" ได้⁵ เช่น จากคำว่า "โทรศัพท⁵ไป" ในภาษาไทย จึงมีโอกาสที่ผู้เรียนอาจจะใช้ผิดเป็น 電話していった แต่จากงานวิจัยที่รวบรวมข้อผิดพลาดของผู้เรียนที่ผ่านมา เช่น Teramura (1990), Ichikawa (1997), Kanokwan, L. Katagiri (2013) มิได้แสดงการปรากฏข้อผิดพลาดของผู้เรียนในลักษณะดังกล่าว จึงสันนิษฐานได้ว่าอิทธิพลของ "วิธีใช้ที่ รูป "V+ไป" มี แต่รูป ていく ไม่มี" ไม่น่าจะเกิดขึ้นได้โดยง่าย งานวิจัยนี้จึงจะไม่ขยายละเอียดดังกล่าวขึ้นมาวิเคราะห์

คำว่า วิธีใช้ที่ "สอดคล้อง (correspondence (対応))" หมายถึง รูปในสองภาษานั้นมีความใกล้เคียงกันทั้งทางด้านความหมายและไวยากรณ์ในระดับหนึ่ง ซึ่งสามารถตรวจสอบได้จากการแปลข้ามภาษา และการที่วิธีใช้นั้นสอดคล้องกัน ทำให้คาดได้ว่าวิธีใช้นั้นไม่น่าจะเป็นปัญหาหรือเป็นปัญหาในระดับต่ำสำหรับผู้เรียน สำหรับวิธีใช้ที่ "ไม่สอดคล้อง" หมายถึง ความต่างที่สองภาษามี และส่งผลให้ไม่สามารถแปลกลับไปมาได้ และการที่วิธีใช้ไม่สอดคล้องกัน ทำให้คาดได้ว่าวิธีใช้นั้นน่าจะเป็นปัญหาหรือเป็นวิธีใช้ที่ยากสำหรับผู้เรียน

ดังนั้น การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบจะเริ่มจากวิธีใช้ทั้ง 8 วิธีของรูป ていく โดยจะกล่าวถึงวิธีใช้เชิงพื้นที่ก่อนใน 4. ตามด้วยวิธีใช้เชิงเวลาใน 5. หลังจากนั้นจะนำผลไปประยุกต์เชื่อมโยงกับผลการวิจัยด้าน SLA และผลการสำรวจการใช้จริงของคลังข้อมูลใน 6. และจะนำเสนอข้อเสนอแนะสำหรับการเรียนการสอนใน 7. และสรุปใน 8. ต่อไป

4. วิธีใช้เชิงพื้นที่ของรูป ていく และ รูป "V+ไป"

4.1 วิธีใช้เชิงพื้นที่ของรูป ていく ที่จัดว่าสอดคล้องกับรูป "V+ไป"

วิธีใช้เชิงพื้นที่ของรูป ていく ที่จัดว่าสอดคล้องกับรูป "V+ไป" ได้แก่ ① วิธีใช้ที่ 1 経路 ② วิธีใช้ที่ 2 様態 ③ วิธีใช้ที่ 6 付帯 ④ รูป 連れていく ที่ Handbook จัดเป็นคำประสม

วิธีใช้ที่ 1 経路 กริยาข้างหน้ามักจะเป็นกิจกรรมกริยาที่แสดงทิศทางการเคลื่อนที่ที่ไกลจากผู้พูด โดยผ่านช่องทางหนึ่ง เช่น ตัวอย่าง (2) ที่แสดงการออกผ่านช่องทางจากตรงนี้ (ここ) และ (3) ที่แสดงการเคลื่อนที่กลับไปยังภูเขา (山のほう) ของนกกา

⁵ กรณีข้อผิดพลาด *昨日母に土産を送っていきました สามารถพบได้ในผู้เรียนชาวไทยเช่นกัน และเป็นข้อผิดพลาดประเภท "ใช้มากเกินไป" ที่ควรคำนึงถึง สันนิษฐานว่าผู้เรียนน่าจะได้รับอิทธิพลจาก "ส่งไป" ในภาษาไทย แต่กรณีนี้กริยา "ส่ง" จัดเป็นกริยาแสดงการเคลื่อนที่ ต่างกับ "โทรศัพท⁵" ที่เป็นกริยาที่เกี่ยวกับการสื่อสาร

(2) いますぐここから出ていってください。

(Handbook)

(3) カラスが山のほうに帰っていくのが見えた。

(Handbook)

กริยาในวิธีใช้นี้ ได้แก่กริยาแสดงการเคลื่อนที่ไปยังทิศทางใดทิศทางหนึ่ง เช่น 出る, 帰る, 向かう, 入る, 上がる, 曲がる, 近づく, 落ちる เป็นต้น วิธีใช้นี้สอดคล้องกับรูป "V + 去" ที่แสดง Non-causative Motion หรือแสดงการเคลื่อนที่ของประธานโดยไม่มีสื่อความหมาย "ทำให้เกิดเหตุการณ์เคลื่อนที่" ตัวอย่าง (4) และ (5) เป็นตัวอย่างที่แสดงการสอดคล้องของวิธีใช้ที่ 1

(4) คุณชิราสะพูดทิ้งไว้แค่นั้นแล้วก็เดินออกไป พอลคิดว่ามีห้องน้ำสาธารณะด้วยเธอก็พบว่า คุณชิราสะมุ่งหน้าไปทางร้านสะดวกซื้อ

(Murata, 2018, p. 144)

白羽さんがそう言い残して歩き出した。公衆トイレなどあるだろうかと思ったら、白羽さんが向かっていったのはコンビニだった。(コンビニ人間 kindle 版)

(5) น้องสะใภ้พูดทิ้งไว้ว่า "เรื่องในวันนี้...(ละ)" แล้วกลับไป

(Murata, 2018, p. 130)

義妹はそう言い残して帰って行った。(コンビニ人間 kindle 版)

วิธีใช้ที่ 2 様態 กริยาข้างหน้ามักจะเป็นอกรรมกริยาที่แสดงลักษณะการเคลื่อนที่ เช่น ตัวอย่าง (6) แสดงลักษณะการเดิน (歩く) และ (7) แสดงลักษณะการวิ่ง (走る)

(6) 太郎は家から学校まで歩いていった。

(Handbook)

(7) こんなに遅れているから走っていくしか仕方がない。

(Handbook)

กริยาในวิธีใช้นี้ ได้แก่ กริยาแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ เช่น 歩く, 走る, 泳ぐ, 飛ぶ เป็นต้น วิธีใช้นี้สอดคล้องกับรูป "V+ไป" ที่แสดง Non-causative Motion และแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ ตัวอย่าง (8) เป็นตัวอย่างที่สอดคล้องของวิธีใช้ที่ 2

(8) ถ้าเหาะไปได้ นายก็คงเหาะไปแล้วใช่ไหม (ประภัสสร เสวกุล, 2556, น. 24)

もし空を飛ぶことが出来たなら、あなたは多分飛んで行くのでしょ？

(瓶の中の時間, p. 36)

วิธีใช้ที่ 6 付帯 จะแสดงการเคลื่อนที่โดยนำผลของการกระทำบางอย่างติดไปด้วย กริยาในวิธีใช้นี้ ได้แก่ กริยาที่แสดงความตั้งใจของผู้กระทำกริยา เช่น つける, 着る, 持つ, 化粧をする, 乗る, 切る, (靴を) はく เป็นต้น

ตัวอย่าง (9)-(11) เป็นตัวอย่างวิธีใช้ 付帯 ที่แสดงความหมาย "มีบางอย่างติดตัวไป (付帯)" กับประธานอย่างชัดเจน กรณีนั้นกริยาที่ใช้จะเป็นกรรมกริยา เช่น

(9) 小学校には名札をつけていくのが決まりだ。

(Handbook)

(10) 今度のパーティーにはドレスを着ていくつもりだ。

(Handbook)

(11) 「持って行きますしょうか。」 (略)

「え？持って行くって、白羽さんにとってこと？なに、古倉さん、あいつと連絡とってる の？」 (コンビニ人間 kindle 版)

"ฉันเอาไปให้ไหมคะ" (ละ)

"เอ๊ะ? เอาไปให้เนี่ย หมายถึงให้คุณชिरาสะ? อะไรกัน คุณฟูรุคุระติดต่อกับเจ้านั้นอยู่หรือ"

(Murata, 2018, pp. 108-109)

ตัวอย่าง (9) แสดงผลการ "ติดป้ายชื่อ" (ประธานและป้ายชื่อเคลื่อนที่) และ (10) แสดงผลการ "สวมใส่ชุด" (ประธานและชุดเคลื่อนที่) ติดไปกับการเคลื่อนที่ ตัวอย่าง (11) ทั้งประธาน

และกรรม (ของที่จะเอาไปให้) มีการเคลื่อนที่พร้อมกัน รูป "V+ไป" จะสอดคล้องกับรูป ていく โดยแสดงการเคลื่อนที่ของทั้งประธานและกรรมแบบ Causative Motion

อย่างไรก็ตาม มีบางกรณีที่ใช้ 付帯 มีลักษณะต่อเนื่องกับวิธีใช้ 様態 กรณีนั้นกริยาข้างหน้าจะเป็นนอกรกรรมกริยา หรือเป็นสกรรมกริยาที่กรรมไม่ได้เคลื่อนที่ไปกับประธาน เช่น

(12) 太郎の住む町まで高速道路に乗っていった。

(Handbook)

(13) 会社の面接には、髪を切っていくようにしてください。

(Handbook)

Handbook จัดให้ (12) (13) เป็นวิธีใช้ 付帯 แต่สองตัวอย่างนี้มีลักษณะที่ต่างจาก ตัวอย่าง (9)-(11) เนื่องจากการเคลื่อนที่จะเกิดขึ้นจากประธานเพียงฝ่ายเดียว ตัวอย่าง (12) (13) แสดงความหมายของ "ลักษณะ" การเคลื่อนที่และแสดงความหมายที่ต่อเนื่องกับวิธีใช้ 様態 ในกรณีนี้ ภาษาไทยก็สามารถใช้รูป "V+ไป" เป็น "นั่งทางด่วนไป" "ตัดผมไป" ได้ ทั้ง (14) (15) แสดงความหมาย "ลักษณะ" การเคลื่อนที่แบบ Non-causative Motion เช่นเดียวกับวิธีใช้ 様態 จะสังเกตได้ว่าใน (15) อาจจะใช้คำขยาย "สั้น" ลงไป เพื่อแสดงลักษณะให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

(14) นั่งทางด่วนไปหัวหิน

(15) ฉันตัดผม (สั้น) ไปโรงเรียน

จะเห็นได้ว่า วิธีใช้ที่ 6 付帯 ของรูป ていく ที่สอดคล้องกับรูป "V+ไป" สามารถเกิดในกรณีที่กริยาข้างหน้าเป็นสกรรมกริยาและกรรมเคลื่อนที่ไปพร้อมกับประธาน โดยจะแสดงการเคลื่อนที่แบบ Causative Motion นอกจากนี้ มีบางกรณีที่มีลักษณะต่อเนื่องกับวิธีใช้ 様態 ด้วย กรณีนั้นจะแสดงความหมายของ "ลักษณะการเคลื่อนที่" มากขึ้น และแสดง Non-Causative Motion ในกรณีนั้น กริยาจะเป็นนอกรกรรมกริยา ทำให้ไม่มีกรรมที่จะเคลื่อนที่พร้อมประธาน

สำหรับรูป 連れ ていく ที่ Handbook จัดเป็นคำประสม และตำราชั้นต้นส่วนใหญ่จะแยกสอนในลักษณะคำศัพท์นั้น เป็นรูปที่สอดคล้องกับรูป "V+ไป" โดยสามารถแปลเป็น "พา...ไป" แสดงการเคลื่อนที่แบบ Causative Motion ที่ประธานเป็นผู้ทำให้เกิดการเคลื่อนที่ และกรรมเคลื่อนที่ไปพร้อมกับประธาน มีความคล้ายคลึงกับ 着 ていく (ตัวอย่าง (10)) หรือ 持 ていく (ตัวอย่าง (11)) และคาดว่าเป็นสำนวนที่เข้าใจง่ายสำหรับผู้เรียนชาวไทย

ใน 4.1 ได้กล่าวถึงวิธีใช้ที่รูป $ていく$ ที่จัดว่าสอดคล้องกับรูป "V+ไป" ซึ่งได้แก่ ① วิธีใช้ที่ 1 経路 ② วิธีใช้ที่ 2 様態 ③ วิธีใช้ที่ 6 付帯 รวมทั้ง ④ รูป $連れていく$ จากการวิเคราะห์ข้างต้น ทำให้ทราบว่าวิธีใช้รูป $ていく$ จะให้ความสำคัญกับ "การเคลื่อนที่ของ $い$ ในลักษณะต่าง ๆ" เช่น ผ่านช่องทาง วิธีการ นำผลของการกระทำติดไป ในขณะที่รูป "V+ไป" จะให้ความสำคัญกับการเคลื่อนที่ของประธานว่าแสดง Causative Motion หรือไม่ และการเคลื่อนที่นั้นเป็นการเคลื่อนที่ของประธานอย่างเดียว หรือเคลื่อนที่ทั้งประธานและกรรม

4.2 วิธีใช้เชิงพื้นที่ของรูป $ていく$ ที่จัดว่าไม่สอดคล้องกับรูป "V+ไป"

วิธีใช้เชิงพื้นที่ของรูป $ていく$ ที่จัดว่าไม่สอดคล้องกับรูป "V+ไป" ได้แก่ วิธีใช้ที่ 3 継起 ซึ่งแสดงการเคลื่อนที่ไกลห่างจากผู้พูด หลังจากเสร็จสิ้นการกระทำหนึ่งแล้ว กริยาจะใช้ได้ทั้งกรรมกริยา เช่น 見る, 買う, 準備をする, 食べる, 飲む, 調べる และกรรมกริยา เช่น 泊まる, 寄る, 遊ぶ เป็นต้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(16) せっかくだから倉を見ていってください。

(Handbook)

(17) 圭子ちゃんだったら、昨日うちに泊まっていったよ。

(Zhang, 2011, p. 109)

ตัวอย่าง (16) (17) นี้หากแปลโดยใช้รูป "V+ไป" เป็น "...ดูไปไหม" "...พักที่บ้าน(ฉัน)ไป" จะไม่เป็นธรรมชาติ จึงไม่เกิดความสอดคล้อง อย่างไรก็ตาม วิธีใช้ที่มีส่วนที่สอดคล้องกับรูป "V+ไป" ได้ หากกริยาข้างหน้าเป็นกรรมกริยาและแสดงความหมายว่าประธานและกรรมเคลื่อนที่ไปพร้อมกันอย่างชัดเจน เช่น

(18) 持ちよりパーティーのとき、太郎はワインを買っていった。

(Handbook)

(19) 啓二君がその辞書を借りていった。

(Zhang, 2011, p. 109)

กรณี (18) (19) ซึ่งจัดเป็นวิธีใช้ 継起 แต่สามารถแปลเป็น "ซื้อไวน์ไป" "ขอยืมพจนานุกรมไป" ได้ เมื่อสื่อความหมายการเคลื่อนที่ของทั้งประธานและกรรม (ไวน์ และ พจนานุกรม) พร้อมกันอย่างชัดเจน ในขณะที่ในตัวอย่าง (16) ซึ่งถึงแม้จะมีกรรมตรง แต่ไม่สามารถสื่อความหมาย "การเคลื่อนที่พร้อมกันของประธานและกรรม" ได้ และตัวอย่าง (17) ที่กริยาเป็น อกรรมกริยาก็ไม่สามารถแสดงการเคลื่อนที่พร้อมกันหรือแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ได้ จึงไม่เกิดการสอดคล้อง (18) (19) เป็นตัวอย่างวิธีใช้ 継起 ที่เข้าใจง่ายสำหรับผู้เรียนชาวไทย มีลักษณะใกล้เคียงและต่อเนื่องกับยั้งวิธีใช้ 付帯 ที่กล่าวใน 4.1 และมีความสอดคล้องกับรูป "V+ไป" วิธีใช้ 継起 ที่ รูป てい< มีส่วนทั้งสอดคล้องและไม่สอดคล้องกับรูป "V+ไป" นั้น สามารถนำมาพิจารณาการจัดแบ่งวิธีใช้รูป てい< ใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนชาวไทยได้

สำหรับสาเหตุที่รูป てい< ใน (16) (17) ไม่สอดคล้องกับรูป "V+ไป" นั้น สืบเนื่องมาจากลักษณะทางไวยากรณ์ของสองภาษาที่ต่างกัน ดังที่กล่าวใน 2 แล้วว่า รูป てい< เกิดจากรูป て เชื่อมกับกริยา い< ซึ่งรูป て เป็นรูปที่มีหน้าที่หลากหลาย การที่รูป て สามารถแสดง ความหมายตั้งแต่สภาพการกระทำที่เรียงกัน (並列) ลำดับขั้นตอน (順序) ไปจนถึงสาเหตุและ เหตุผล (原因・理由) และความหมายขัดแย้ง (逆接) นั้น แสดงให้เห็นว่ารูป て สามารถแสดง ขอบเขตความหมายได้ตั้งแต่ระดับคำและวลี (การกระทำที่เรียงกัน ลำดับขั้นตอน) ไปจนถึง ระดับประโยคย่อย (สาเหตุ เหตุผล ความหมายขัดแย้ง) หรือสามารถแสดงขอบเขตของความหมาย ได้กว้าง ด้วยเหตุนี้จึงทำให้รูป てい< สามารถแสดงและรองรับเหตุการณ์การกระทำสองอย่าง ที่มีช่วงห่างของเวลา เช่น 泊まっていった ในตัวอย่าง (18) "泊まる (นอนค้าง = ช่วงเวลากว้าง)" แล้วจึงเคลื่อนที่ไปได้ หรือใน よっていかない? ในตัวอย่าง (1) ก็เช่นกัน "よる (แวะ (ทาน้ำชา) = ช่วงเวลากว้าง)" แล้วจึงเคลื่อนที่ไป ในขณะที่รูป "V+ไป" จะใช้เป็น "นอนค้างไป" "แวะ(ทำ...) ไป" ไม่ได้ เนื่องจากรูป "V+ไป" เป็นหน่วยสร้างกริยาเรียงซึ่งมีหน่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ แนบแน่นในตัว เหตุการณ์การกระทำสองอย่างมักจะเกิดในเวลาเดียวกันหรือต่อเนื่องกันเสมอ โดยไม่มีช่วงห่างที่สังเกตได้ (เมทนี สิงห์เวชกุล และปริมา มัลลิกะมาส, 2557, น. 43 อ้างถึง กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา, 2553) ความแตกต่างนี้จึงส่งผลให้รูปทั้งสองไม่สอดคล้องกันในบาง กรณี

การมีความสัมพันธ์ที่แนบแน่นนี้ นอกจากจะทำให้ไม่สามารถใช้กับเหตุการณ์ที่มีช่วง ห่างของเวลาได้แล้ว ยังทำให้ไม่สามารถใช้ในกรณีที่กรรมไม่ได้เคลื่อนที่ตามประธานได้ด้วย เช่น ตัวอย่าง (20) แม้จะใช้รูป てい< ได้ แต่จะชื่อว่า "*ทิ้งของบรรทุกไป" ไม่ได้

(20) トラックが積荷を落として行った。

(Morita, 1968, p. 82)

(20) จัดเป็นวิธีใช้ 継起 (Morita 1968 เรียกว่า 順次性) แสดงการทิ้งของแล้วจึงเคลื่อนที่ออกไป แม้ช่วงห่างของเวลาอาจจะไม่มาก แต่ "ของบรรทุก" ซึ่งเป็นกรรมตรงมิได้เคลื่อนที่ไปด้วย นอกจากนี้ "การทิ้งของ" และ "การเคลื่อนที่ไป" ในเชิงความหมายก็ไม่สามารถแสดงความหมายความสัมพันธ์ที่แนบแน่นได้อีกด้วย ความหมายของ "ทิ้งของ" แล้วจึง "เคลื่อนที่ไป" แสดงให้เห็นถึงความขัดแย้งของการกระทำสองอย่าง หรือเป็นการกระทำที่ไม่สามารถจะเกิดร่วมกันได้ ทำให้ไม่สามารถแสดงความสัมพันธ์ที่แนบแน่นได้ จึงทำให้ไม่สามารถใช้รูป "V+ไป" ได้

ใน 4.2 ได้กล่าวถึงวิธีใช้ 継起 ที่รูป ていく จัดว่าไม่สอดคล้องกับรูป "V+ไป" กรณีที่พบความสอดคล้องจะเป็นกรณีที่กริยาที่ใช้เป็นสกรรมกริยา และมีความหมายว่ากรรมเคลื่อนที่ตามประธานหรือมีลักษณะเข้าใกล้วิธีใช้ 付帯 กรณีที่ไม่สอดคล้องเกิดจากการที่สองภาษามีลักษณะไวยากรณ์ที่ต่างกัน ซึ่งเกิดจากหน้าที่ของรูป て และหน่วยสร้างกริยาเรียงที่แตกต่างกัน ส่งผลให้วิธีใช้ 継起 เป็นวิธีใช้ที่คาดว่ายากสำหรับผู้เรียนชาวไทย

5. วิธีใช้เชิงเวลาของรูป ていく และ รูป "V+ไป"

5.1 วิธีใช้เชิงเวลาของรูป ていく ที่จัดว่าสอดคล้องกับรูป "V+ไป"

วิธีใช้เชิงเวลาของรูป ていく ที่จัดว่าสอดคล้องกับรูป "V+ไป" ได้แก่ ① วิธีใช้ที่ 5 変化進展 และ ② วิธีใช้ที่ 7 消失

กริยาข้างหน้าวิธีใช้ที่ 5 変化進展 และวิธีใช้ที่ 7 消失 จะเป็นอกรรมกริยาที่ไม่แสดงความตั้งใจ กริยาในวิธีใช้ 変化進展 จะเป็นกริยาที่แสดงการเปลี่ยนแปลง (変化動詞) เช่น 変化する, 増える, ~ (に) なる, 成長する, 進む เช่น ตัวอย่าง (21) สำหรับกริยาในวิธีใช้ 消失 จะเป็นกริยาที่แสดงความหมาย "หาย" "หมด" เช่น 消える, 失う, 遠ざかる, 去る, 立ち去る, 忘れる, 死ぬ เช่น ตัวอย่าง (22)

(21) 酸と反応して少しずつ色が変化していきます。

(Handbook)

(22) 花子の姿が夕闇の中に消えていった。

(Handbook)

ตัวอย่าง (21)-(22) นี้เป็นตัวอย่างที่จัดได้ว่าสอดคล้องกับรูป "V+ไป" ในระดับหนึ่ง หากเป็นสถานการณ์ที่แสดงการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจน และมีนัยยะ "นำไปสู่สภาพที่ต่างจากเดิม" ก็จะสอดคล้องกับวิธีใช้ 变化進展 ได้ เช่น ตัวอย่างที่ (21) สามารถใช้เป็น " (สี) เปลี่ยนไป" ได้ และหากสภาพนั้นเปลี่ยนแปลงในลักษณะจากที่มีไปสู่สภาพที่ไม่มี หรือแสดงความหมาย "หายไป" "หมด" ก็จะสอดคล้องกับวิธีใช้ 消失 เช่น ตัวอย่างที่ (22) สามารถใช้เป็น " (อะนะโกะ) เลื่อนหายไป" ได้ โดยความหมาย "เปลี่ยนแปลง" และ "หายไปหมด" นี้จะแสดงความหมายที่ต่อเนื่องกัน ตัวอย่างรูป "V+ไป" ในภาษาไทยที่สอดคล้องกับวิธีใช้ 变化進展 และ 消失 ได้แก่

(23) ร่มคันนี้อาจจะเขยและไม่สวยสำหรับผมในตอนนี้ แต่ในอีก 10 ปีข้างหน้า เมื่อเทรนด์ของแฟชั่นเปลี่ยนไป มันอาจจะเท่มากและสวยมากสำหรับผมก็ได้

(คลังข้อมูล TNC)

(24) เมื่อเปิดประตูเขื่อนได้ประมาณ 5 เดือน แม้ปลาหรือเห็บปลาซึ่งเป็นศัตรูของปลาก็เริ่มลดลงและหมดไป

(คลังข้อมูล TNC)

(25) ฉันไล่ซื้อรายการสำคัญในมิลานให้เขาฟัง เขาฟังแล้วก็เจียบไปพักหนึ่ง

(คลังข้อมูล TNC)

ตัวอย่าง (23) แสดงสภาพการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนซึ่งสอดคล้องกับวิธีใช้ 变化進展 ตัวอย่าง (24) แสดงการเปลี่ยนจากสภาพที่ "มี" ไปสู่สภาพที่ "ไม่มี" (หมดไป) สอดคล้องกับวิธีใช้ 消失 สำหรับตัวอย่าง (25) มีลักษณะการต่อเนื่องของวิธีใช้ 变化進展 และ 消失 แต่ก็ยังแสดงความหมายของการเปลี่ยนแปลงชัดเจน คือ เปลี่ยนจากสภาพที่ "ไม่เจียบ" เป็น "เจียบ"

อย่างไรก็ตาม มีบางกรณีที่มีการสอดคล้องจะไม่เกิดขึ้น ได้แก่ กรณีที่กริยานั้นไม่ได้แสดงสภาพการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน เช่น กริยา 成長する, 進む ที่ปรากฏในวิธีใช้ 变化進展 กรณีนั้น ภาษาไทยจะไม่สามารถใช้ว่า "เติบโตไป" "ก้าวหน้าไป" หรือไม่สามารถใช้เพื่อแสดงความหมายการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนได้ สำหรับกริยา 増える หรือ 減る ที่แสดงการเปลี่ยนแปลงเชิงปริมาณ ในภาษาไทยจะต้องใช้ร่วมกับกริยา "ขึ้น" "ลง" ประกอบด้วย เป็น "เพิ่มขึ้นไป" "ลดลงไป" และหากมีบริบทที่แสดงจุดปลายทางที่ชัดเจนหลังการเปลี่ยนแปลง เช่น "เพิ่มขึ้นไป 10%" "ลดลงไป 100 บาท" จะทำให้ใช้รูป "V+ไป" ได้เป็นธรรมชาติยิ่งขึ้น

ใน 5.1 ได้กล่าวถึงวิธีใช้เชิงเวลาที่จัดว่าสอดคล้องกับรูป ていく คือวิธีใช้ 変化進展 และวิธีใช้ 消失 ซึ่งวิธีใช้ 変化進展 จะสอดคล้องได้ดี หากมีบริบทของการเปลี่ยนแปลงชัดเจน หรือแสดงให้เห็นถึงจุดปลายทางหรือความต่างหลังการเปลี่ยนแปลง

5.2 วิธีใช้เชิงเวลาของรูป ていく ที่จัดว่าไม่สอดคล้องกับรูป "V+ไป"

วิธีใช้เชิงเวลาของรูป ていく ที่จัดว่าไม่สอดคล้องกับรูป "V+ไป" ได้แก่ วิธีใช้ที่ 4 継続 และวิธีใช้ที่ Kondo et al. (2018, p. 21) เสนอขึ้นใหม่ที่ชื่อ 多回的継続 หน้าที่ปรากฏในวิธีใช้ทั้งสองนี้เป็นได้ทั้งกรรมกริยาและสกรรมกริยา Kondo et al. ชี้ว่าแม้ความหมายของวิธีใช้ทั้งสองจะต่อเนื่องกันแต่มีสิ่งที่แตกต่างกันคือ กริยาของวิธีใช้ที่ 4 継続 มักจะเป็นกริยาที่แสดงความตั้งใจ (意志性) และเป็นกริยาแบบต่อเนื่อง (継続動詞) เช่น 努力する, 守る, 頑張る, 働く, 勉強する ในขณะที่กริยาของวิธีใช้ 多回的継続 จะเป็นกริยาที่แสดงความตั้งใจหรือไม่ก็ได้ และมักจะเป็นกริยาแบบฉับพลัน (瞬間動詞) ที่ไม่มีการรักษาลักษณะการต่อเนื่องของเวลาอย่างชัดเจน เช่น 座る, (皿が) 空く, (数を) 引く นอกจากนี้ เมื่อใช้แล้วจะสื่อให้เห็นภาพของการกระทำที่เกิดขึ้นซ้ำไปซ้ำมาติดต่อกัน

แม้วรรณกรรมที่ผ่านมาจะกล่าวว่ารูป ていく และ รูป "V+ไป" ที่แสดง "ความต่อเนื่อง (Continuous)" นั้นมีความสอดคล้องกัน แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดแล้ว จะพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมาก ก่อนอื่นดูตัวอย่างของวิธีใช้ 継続 ของรูป ていく ดังนี้

(26) これからも全力で取り組んでいきます。

(Handbook)

(27) 静かな生活を送っていくことができたなら、それでいい。

(Handbook)

(28) 一年を振り返り、何があったかを順に思い出していく。

(Handbook)

กริยาในตัวอย่าง (26)-(28) เป็นกริยาที่แสดงความตั้งใจ วิธีใช้ 継続 นี้จะแสดงความตั้งใจแบบต่อเนื่องในลักษณะที่ผู้กระทำ "(ตั้งใจจะทำ)...ต่อจากนี้ไป" เช่น ตัวอย่าง (26)-(28) สำหรับกริยาที่เป็นรูปอดีตหรือ ていった จะแสดงการต่อเนื่องที่เริ่มจากจุดหนึ่งในอดีตที่แสดงการต่อเนื่องต่อไป เช่น 母はたえていった (Takahashi, 2018, p. 298)

วิธีใช้ 継続 เป็นวิธีใช้ที่พบในการใช้จริงของเจ้าของภาษามากที่สุด จากการสำรวจคลังข้อมูลของ Kondo et al. (2018) พบว่ามีวิธีใช้ 継続 เกินกว่าครึ่งหนึ่งหรือ 55.1% (817 ตัวอย่าง) ของวิธีใช้ทั้งหมด (1,484 ตัวอย่าง) และเนื่องจากคลังข้อมูลที่ Kondo et al. สำรวจเป็นบทสนทนาในห้องสัมมนา ห้องวิจัยภายในมหาวิทยาลัย จึงพบวิธีใช้นี้มากในการนำเสนอผลงาน ดังตัวอย่าง (29) (30) ซึ่ง Kondo et al. ชี้ว่าการใช้รูป ていく จะทำให้เกิดความหมายว่าผู้นำเสนอพยายามใช้เวลาทำ (อย่างต่อเนื่อง) สื่อความหมายว่าผู้พูดพิถีพิถันในการทำสิ่งนั้น

(29) 粒子径の制御っていうのも、考えていきたいと思います。

(Kondo et al., 2018, p. 24)

(30) 具体的な評価につなげていけたらなと思います。

(Kondo et al., 2018, p. 24)

(31) 今後もご期待に添えるよう精一杯努力していきたいと思います。

กริยาหน้ารูป ていく สามารถใช้ร่วมกับรูป おう形 เช่น 考えていこう รูปแสดงความปรารถนา เช่น 考えていきたい ได้ด้วย นอกจากนี้ ยังสามารถใช้ในสถานการณ์การแสดงความคิดเห็น การแสดงความมุ่งมั่นของผู้พูดต่อจากนี้ เช่น ตัวอย่าง (31) ได้ด้วย

ในขณะที่ รูป "V+ไป" แม้จะมีความหมาย "ต่อเนื่อง" ก็ตาม แต่เป็นการต่อเนื่องที่แตกต่างจากรูป ていく กล่าวคือ ไม่ได้แสดงความหมาย "(ตั้งใจจะ)...ต่อจากนี้ไป" แต่แสดงกระบวนการต่อเนื่องที่อาจจะมิได้มาจากความตั้งใจภายในของผู้พูดโดยตรง เช่น

(32) หล่อนจะยี้ตงานนี้ไปจนตาย

(Rangkupan, 1992, p. 134)

(33) ล้างหน้าไปพลง ๆ ก่อนนะ

(Rangkupan, 1992, p. 134)

(34) เรียนภาษาญี่ปุ่นไปวัน ๆ

(ชื่อ blog)

(32)-(34) ใช้กริยา "ยัด" "ล้าง" "เรียน" ซึ่งแม้จะเป็นกริยาแสดงการกระทำซึ่งอาจจะแสดงความตั้งใจได้ แต่มีได้สื่อความตั้งใจหรือความมุ่งมั่นที่จะทำ "ต่อจากนี้" เช่นเดียวกับรูป ていく (32)-(34) สื่อความหมาย "สภาพของผลการกระทำที่ต่อเนื่อง" หรือเป็นการมองเหตุการณ์ที่แสดงการกระทำต่อเนื่องและผู้พูดบรรยายสภาพนั้นมากกว่าที่จะแสดงความตั้งใจโดยตรงและที่น่าสนใจคือรูป "V+ไป" ในวิธีใช้ นี้ มักจะใช้ร่วมกับคำแสดงช่วงของเวลาหรือจุดปลายทางของการต่อเนื่อง เช่น "...จนตาย" "...พลางๆ" "...วันๆ" ดังตัวอย่าง (32)-(34)

สิ่งที่แตกต่างอีกประการหนึ่งคือ รูป "V+ไป" สามารถใช้ร่วมกับกริยาชนิดอื่นนอกจากกริยาที่แสดงการกระทำหรือตั้งใจด้วย Wakayama (2012) ค้นหารูป "V+ไป" ในลักษณะสุ่มจำนวน 500 ตัวอย่าง จากคลังข้อมูลและใช้โปรแกรม Thai Concordance⁶ สืบค้นกริยาที่อยู่ข้างหน้า "ไป" ว่ามีกริยาชนิดใดบ้างในแต่ละวิธีใช้ โดยอ้างอิงเกณฑ์การแบ่งกริยาของ Boonyapatipark (1983) ผลการสำรวจพบว่า กริยาในวิธีใช้ 継続 มีสองประเภท คือ กริยาที่แสดงการกระทำ (動作動詞) (เช่น พิมพ์ไปอีก 2-3 คำ) หรือ เช่น ตัวอย่าง (32)-(34) และกริยาที่แสดงความรู้สึกหรือทัศนคติ (感情・態度を表す動詞) (เช่น นั่งไป) เป็นต้น การที่รูป "V+ไป" สามารถใช้ร่วมกับกริยาที่ความรู้สึกหรือทัศนคติได้ แสดงว่ามีได้ให้ความสำคัญกับความตั้งใจหรือความมุ่งมั่นที่จะทำ "ต่อจากนี้" โดยตรงของผู้พูด ซึ่งจุดนี้จะต่างจากรูป ていく

วิธีใช้เชิงเวลาที่ไม่สอดคล้องกันระหว่างรูป ていく และรูป "V+ไป" อีกวิธีใช้หนึ่ง คือ 多回的継続 ซึ่งจากการสำรวจของ Kondo et al. (2018) พบในคลังข้อมูลมากเป็นอันดับที่สาม 12.1% (179 ตัวอย่าง) ที่เดี่ยว ตัวอย่างของ 多回的継続 ได้แก่

(35) 次々と学生たちが座っていく。

(Kondo et al., 2018, p. 21)

(36) すべての部屋のスイッチを順番に入れていく。

(Kondo et al., 2018, p. 21)

(37) 向こうではアルバイトの菅原さんが小さなスキャナーで検品している。私は機械が作った清潔な食べ物を整然と並べていく。

(コンビニ人間 kindle 版)

⁶ คลังข้อมูลที่พัฒนาโดยภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย งานวิจัยของ Wakayama (2012) เลือกใช้ข้อมูลภาษาเขียน เช่น หนังสือ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ ขนาดประมาณ 77,000,000 คำ และนวนิยายขนาด 797,900 คำ

(38) トレーナーの男性社員が、一人ずつチェックしていき、声が小さかったり表情がぎこちない場合は「はい、もう一度！」と指示が飛ぶ。

(コンビニ人間 kindle 版)

ลักษณะสำคัญของวิธีใช้นี้คือ กริยาที่ปรากฏจะแสดงการกระทำแบบฉับพลัน และสื่อความหมายการกระทำที่เข้าไปมา เช่น (35) แสดงภาพการนั่ง (36) แสดงภาพการปิดสวิทช์ (37) แสดงภาพการเรียงสินค้า (38) แสดงภาพการตรวจสอบ ซึ่งทุกการกระทำที่กล่าวมาสามารถใช้เวลานานแต่ให้ภาพที่กระทำเข้าไปมา ในขณะที่รูป "V+ไป" จะไม่สามารถใช้และการแสดงภาพดังกล่าวได้ ตัวอย่าง (39) (40) เป็นคำแปลที่แปลจากตัวอย่างที่ (37) และ (38)

(39) คุณซุงวาระพนักงานทำงานพิเศษกำลังใช้สแกนเนอร์ขนาดเล็กตรวจสอบสินค้าอยู่อีกฟาก ส่วนฉันกำลังจัดเรียงอาหารถูกสุขอนามัยที่ผลิตโดยเครื่องจักรให้เป็นระเบียบ

(มนุษย์ร้านสะดวกซื้อ, น. 6)

(40) พนักงานประจำชายที่เป็นผู้ฝึกสอนตรวจเช็คเป็นรายบุคคล กรณีที่เสียงเบาไปหรือสีหน้า ยังไม่เป็นธรรมชาติ จะโดนสั่งว่า "เอา ใหม่อีกครั้ง"

(มนุษย์ร้านสะดวกซื้อ, น. 18)

รูป "V+ไป" ไม่สามารถแสดงความหมายของเหตุการณ์เกิดเข้าไปมาดังเช่นรูป てい< แสดงได้ ดังจะเห็นได้ในตัวอย่าง (39) (40) กรณี (39) ผู้แปลพยายามจะสื่อความหมายดังกล่าวจึงใช้คำว่า "กำลัง" เพื่อให้ได้ภาพใกล้ที่สุดแต่ก็ไม่ได้ภาพดังเช่นภาษาญี่ปุ่น เมื่อใช้รูป "V+ไป" จะได้ภาพ (กำลังทำ) ภายในหนึ่งเหตุการณ์ ต่างกับรูป てい< ที่จะได้ภาพเข้าไปมาเสมือนเป็นภาพเคลื่อนไหวที่แสดงได้มากกว่าหนึ่งเหตุการณ์ จุดนี้สัมพันธ์กับสิ่งที่กล่าวใน 4.2 ว่า รูป て แสดงความหมายได้กว้างหรือแสดงได้มากกว่าหนึ่งเหตุการณ์ ในขณะที่รูป "V+ไป" มีหน่วยสร้างความสัมพันธ์ที่แนบแน่นในตัว (เมทีนี สิงห์เวชกุล และปริมา มัลลิกะมาส, 2557, น. 43 อ้างถึง กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนาน, 2553) ทำให้ไม่สามารถสร้างภาพที่แสดงหลายเหตุการณ์เข้าไปมาได้

ใน 5.2 ได้กล่าวถึงวิธีใช้เชิงเวลา 継続 และ 多回的継続 ที่รูป てい< ไม่สอดคล้องกับรูป "V+ไป" สำหรับวิธีใช้ 継続 กริยาหน้ารูป てい< มักจะแสดงความตั้งใจที่จะทำ "ต่อจากนี้" และพบมากในการใช้ภาษาจริง เช่น การนำเสนอผลงาน การแสดงความเห็น ในขณะที่รูป "V+ไป" จะแสดงกระบวนการต่อเนื่องในลักษณะของสภาพของผลการกระทำมากกว่าความตั้งใจของ

ผู้พูดโดยตรง และมักแสดงความหมายของจุดปลายทางการต่อเนื่องที่ชัดเจน สำหรับวิธีใช้ 多回的繼續 รูป ていく จะแสดงภาพการกระทำซ้ำไปมาคล้ายกับภาพเคลื่อนไหว มักเจอในการบรรยายสถานการณ์ ในขณะที่รูป "V+ไป" จะไม่สามารถแสดงภาพดังกล่าวได้ เนื่องจากเน้นแสดงเหตุการณ์การกระทำที่เกิดขึ้นในเวลาเดียวกันหรือใกล้เคียงกันราวกับภาพนิ่ง

จากการวิเคราะห์ความเหมือนและความต่างรวมทั้งความสอดคล้องของรูป ていく และรูป "V+ไป" ในแต่ละวิธีใช้ที่ผ่านมามีทั้งหมด สามารถสรุปการสอดคล้องของรูป "V+ไป" ที่มีต่อวิธีใช้ของรูป ていく ได้ในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 สรุปการสอดคล้องของรูป "V+ไป" ที่มีต่อวิธีใช้ของรูป ていく

	วิธีใช้เชิงพื้นที่					วิธีใช้เชิงเวลา			
	連れて いく	経路	様態	付帯	繼起	繼續	多回的 繼續	変化 進展	消失
ていく									
"V+ไป"					*	■			**

ส่วนที่คาดว่ายากสำหรับผู้เรียนชาวไทย

■ ส่วนที่จัดว่าวิธีใช้ไม่สอดคล้อง

* = หากประธานเคลื่อนที่พร้อมกับกรรมตรงจะสอดคล้อง

□ ส่วนที่จัดว่าวิธีใช้สอดคล้อง

** = หากการเปลี่ยนแปลงไปสู่สภาพใหม่ชัดเจนจะสอดคล้อง

ていく: ให้ความสำคัญว่า "เคลื่อนที่อย่างไร"

เชิงพื้นที่: ให้ความสำคัญกับลักษณะการเคลื่อนที่/การกระทำสองอย่างมีช่วงห่างของเวลาได้

เชิงเวลา: แสดงการเปลี่ยนแปลง/แสดงความตั้งใจผู้พูดต่อจากนี้ไปแสดงภาพเคลื่อนไหว ซ้ำไปมา

"V+ไป": ให้ความสำคัญว่า "อะไรเคลื่อนที่ไปถึงจุดใด"

เชิงพื้นที่: ให้ความสำคัญกับผู้เคลื่อนที่ (ประธาน (+กรรมตรง))แสดงการกระทำที่เกิดขึ้นในเวลาใกล้เคียงกัน

เชิงเวลา: แสดงการเปลี่ยนแปลงที่สภาพปลายทาง/แสดงผลลัพธ์หรือจุดปลายทางของการต่อเนื่อง

รูป ていく จะให้ความสำคัญว่า "เคลื่อนที่อย่างไร" หรือ "กระบวนการ" การเคลื่อนที่ ในขณะที่ รูป "V+ไป" จะให้ความสำคัญว่า " (ใคร) อะไรเคลื่อนที่ไปถึงจุดใด" หรือ "ผู้เคลื่อนที่" และ "ผลของการเคลื่อนที่" จะเห็นได้ว่ารูป ていく ในวิธีใช้เชิงพื้นที่จะสนใจ "ลักษณะ" การเคลื่อนที่ และ "การกระทำที่เกิดขึ้นก่อนการเคลื่อนที่" โดยการกระทำทั้งสองสามารถมีลักษณะห่างของเวลาได้ สำหรับวิธีใช้เชิงเวลาจะแสดงการเคลื่อนที่ของเวลาในภาพกว้าง (สื่อความหมายการเปลี่ยนแปลงทั้งแบบชัดเจนและไม่ชัดเจน) แสดงความตั้งใจ "ต่อจากนี้" (เวลาเคลื่อนที่จากจุดที่ตั้งใจ) และแสดงการการกระทำที่เคลื่อนที่ในลักษณะ "ซ้ำไปมา" ซึ่งทั้งหมดนี้แสดง "ลักษณะ"

การเคลื่อนที่ทั้งสิ้น ในขณะที่รูป "V+ไป" ในวิธีใช้เชิงพื้นที่จะสนใจว่าประธานหรือกรรมเป็น "ผู้เคลื่อนที่" และ "การเคลื่อนที่ที่เกิดในเวลาใกล้กัน" หรือ "เคลื่อนที่ไปได้ไม่ไกล" สำหรับวิธีใช้เชิงเวลาจะให้ความสำคัญว่ามีการเคลื่อนที่ไปยังจุดปลายทางหรือ "ไปยังอีกสภาพหนึ่ง" (แสดงการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจน) และคำนึงถึง "จุดปลายทาง" หรือผลของการกระทำ

กล่าวกันว่า ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาที่ให้ความสำคัญของ "กระบวนการ" แตกต่างกับภาษาอื่น เช่น ภาษาอังกฤษ หรือ ภาษาไทย ที่เป็นภาษาที่ให้ความสำคัญของ "ผล" หรือ "ผลลัพธ์" การที่รูป てい ให้ความสำคัญกับ "ลักษณะ" การเคลื่อนที่หรือ "กระบวนการ" การเคลื่อนที่ สอดคล้องกับการที่ภาษาญี่ปุ่นให้ความสำคัญกับกระบวนการ และการที่รูป "V+ไป" ให้ความสำคัญว่า "(ใคร) อะไรเคลื่อนที่และเคลื่อนที่ไปถึงจุดใด" หรือเน้นการเคลื่อนที่ที่ให้ความสำคัญกับผลการกระทำก็สอดคล้องกับการที่ภาษาไทยให้ความสำคัญกับผลลัพธ์

6. การประยุกต์ผลการวิเคราะห์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

6.1 ปัญหาของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยจากผลการวิเคราะห์ด้านการรับภาษา (SLA)

Katagiri (2013) ใช้คลังข้อมูลการใช้ภาษาญี่ปุ่นชาวไทยจำนวน 60 คน (ระดับต้น 5 คน กลาง 36 คน ระดับสูง 19 คน⁷) โดยเก็บจากการสัมภาษณ์แบบ OPI (Oral Proficiency Interview) และนำข้อมูลเสียงมาแปลงเป็นตัวอักษร หลังจากนั้นได้ตั้งข้อมูลการใช้รูป てい ของผู้เรียนทุกคนมาทั้งหมดเพื่อให้เจ้าของภาษาประเมินการใช้ถูก การใช้ผิดซึ่งมีทั้งชนิด "ใช้เกิน (ไม่จำเป็น ต้องใช้แต่กลับใช้)" และชนิด "ไม่ใช้ (ควรต้องใช้แต่กลับไม่ได้ใช้)"

ผลการวิเคราะห์สามารถสรุปประเด็นได้ ดังต่อไปนี้

1. การปรากฏการใช้รูป てい ของผู้เรียนในแต่ละระดับ

การปรากฏการใช้รูป てい พบผู้ใช้รูป てい จำนวน 28 คน (จาก 60 คน คิดเป็น 46.6%) และพบการใช้ในผู้เรียนระดับกลางขึ้นไป ไม่พบในผู้เรียนระดับต้นเลย (แม้ผู้เรียนจะเรียนมาแล้วก็ตาม) โดยเริ่มพบวิธีใช้เชิงพื้นที่ในกลุ่มผู้เรียนระดับกลาง-ต้นก่อน หลังจากนั้นจะพบวิธีใช้เชิงเวลามากขึ้นและมากที่สุดในกลุ่มผู้เรียนระดับสูง-สูง ผลการวิเคราะห์นี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Sugaya (2002) ที่ศึกษาการใช้รูป てい ของผู้เรียน จำนวน 90 คน ผ่านคลังข้อมูลการสัมภาษณ์ที่ชื่อ KY ตั้งแต่ระดับต้นถึงระดับสูงและพบว่าการใช้จะเริ่มจากวิธีใช้แบบต้นแบบ

⁷ วัดความสามารถทางการพูดตามเกณฑ์ของ ACTFL-OPI ข้อมูลมีระดับใหญ่สามระดับคือ ระดับต้น ระดับกลาง และระดับสูง ภายในระดับใหญ่มีระดับย่อยโดยแบ่งเป็น ต้น-กลาง-สูง ภายในอีก

(Prototype) หรือวิธีใช้เชิงพื้นที่ แล้วจึงขยายต่อไปยังวิธีใช้ที่ไม่ใช่แบบต้นแบบ (Non-Prototype) หรือวิธีใช้เชิงเวลาตามระดับของผู้เรียนที่สูงขึ้น

2. การใช้ผิดแบบ “ใช้เกิน”

เป็นลักษณะข้อผิดพลาดที่พบในวิธีใช้ 継続 ซึ่งผู้เรียนสับสนกับรูป ている (た) พบในกลุ่มผู้เรียนระดับกลางจำนวน 4 คนจากผู้รู้รูปทั้งหมด 28 คน (คิดเป็น 14.2%) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(41) シャッター (映画の名前) は、あのう、彼女と彼氏がいます。(略)元の彼女は、彼についていく(→くっついていく) あのう、ええ、肩<肩?>うん、元の彼女は幽霊になっていっつもいつもついていく (→くっついていく) (ระดับกลาง-สูง) (→ = “รูปที่ควรใช้”)

(42) (คำถามของผู้สัมภาษณ์ 日本に行ってびっくりしたことは何ですか)

すごく寒いです。(略)ずっとコートを着ていった(→着ていた) から。(ระดับกลาง-ต่ำ)

ความสับสนกับรูป ている (た) นี้ ส่วนหนึ่งน่าจะมาจากการที่รูป “V+ไป” สามารถแสดงการต่อเนื่องของเหตุการณ์ได้ ผู้เรียนจึงเชื่อมโยงความหมายต่อเนื่องนี้กับรูป っていく แต่เนื่องจากผู้เรียนไม่เข้าใจวิธีใช้ 継続 ของรูป っていく และรูป ている (た) จึงเกิดข้อผิดพลาดขึ้น

3. การใช้ผิดแบบ “ไม่ใช่” เป็นลักษณะข้อผิดพลาดที่พบในกลุ่มผู้เรียนระดับกลางไปจนถึงระดับสูง จำนวน 8 คน จากผู้รู้รูปทั้งหมด 28 คน (คิดเป็น 28.5%) โดยมักจะพบข้อผิดพลาดดังกล่าวในขณะที่ผู้เรียนเล่าเรื่องราว หรือใช้หน่วยของภาษาที่ใหญ่กว่าระดับประโยค เช่น

(43) ターウィーポップというドラマで(略)ヒロインは、今の世界にいるんだけど、昔の鏡があって、で、彼女が、鏡を見て、鏡で、昔の世界にとば、飛んでいました (→飛んでいきました)。(ระดับกลาง-สูง)

(44) (เล่าให้เพื่อนฟังว่า iPad ที่ยืมเพื่อนไปถูกคนขโมยไป)

昨日は、まあえと、やってる時は<うん>えっと泥棒に盗まれたんだ(略) <え、どうして盗まれちゃったの?> (略) 彼は、えと走りながら、えと、iPad を取って逃げてしまった (→逃げていったの)。(ระดับสูง-ต้น)

(45) (ผู้สัมภาษณ์ถามว่าตอนขับรถไม่เคยหลงทางหรือ เป็นคนอ่านแผนที่เก่งใช้หรือไม่)

看板を見えています、あたしが、判断だけ、行く前にはインターネットで、マップを見たらんですけど、見ます、見ます (→見ていきます)。ちょっと、はい。(ระดับกลาง-สูง)

ตัวอย่าง (43) เป็นวิธีใช้ 様態 (44) (45) เป็นวิธีใช้ 継起 ทั้งสามตัวอย่างเป็นวิธีใช้เชิงพื้นที่ ซึ่งควรจะต้องใช้รูป てい< ในสถานการณ์ดังกล่าว Ikegami (2006) กล่าวว่าภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาที่ให้ความสำคัญกับจุดยืนหรือมุมมองของผู้พูดหรือมีลักษณะที่เรียกว่า 主観的把握 โดยผู้พูดจะวางตัวเองอยู่ในสถานการณ์นั้นและมองผ่านจุดยืนหรือมุมมองของตนเสมอ โดยเฉพาะในการเล่าเรื่องจะพบรูปไวยากรณ์ต่างๆ ที่ผู้พูดจะเชื่อมโยงตนเองกับผู้ฟังหรือสถานการณ์เสมอ รูป てい< ก็เป็นหนึ่งในรูปไวยากรณ์ที่แสดงลักษณะ 主観的把握 ดังกล่าว

นอกจากวิธีใช้เชิงพื้นที่ ยังสามารถพบข้อผิดพลาดจากการไม่ใช้วิธีใช้เชิงเวลาด้วย เช่น

(46) (ผู้เรียนชาวไทยระดับสูงเขียนอีเมลไปหาอาจารย์ หลังจากได้รับคำแนะนำทางวิชาการ)

ありがとうございます。これからがんばり続けます (→がんばっていきます)⁸。

ใน (46) ผู้เรียนชาวไทยต้องการแสดงความหมาย “จะพยายามต่อจากนี้” แต่ไม่ได้ใช้รูป てい< ผู้เรียนต้องการสื่อความหมายว่า “ต่อจากนี้” จึงใช้กริยา 続けます ทดแทนซึ่งไม่เป็นธรรมชาติเท่ารูป てい< ตัวอย่างนี้สะท้อนว่าผู้เรียนยังไม่เข้าใจวิธีใช้ 継起 ของรูป てい<

6.1 ได้สรุปประเด็นผลการวิเคราะห์ด้านการรับภาษา (SLA) หรือการใช้รูป てい< ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย ทำให้ทราบว่ากริยาใช้ของผู้เรียนจะเริ่มจากเชิงพื้นที่ (Prototype) แล้วจึงพัฒนาไปยังเชิงเวลา (Non-Prototype) นอกจากนี้ ทำให้ทราบปัญหาความสับสนที่เกิดขึ้นกับรูป てい< (た) รวมทั้งข้อผิดพลาดที่พบบ่อยที่สุดคือการไม่ใช้ ซึ่งพบได้ทั้งวิธีใช้เชิงพื้นที่และวิธีใช้เชิงเวลา และพบได้แม้แต่ในกลุ่มผู้เรียนระดับกลางและระดับสูง

6.2 ผลการสำรวจการใช้รูป てい< ในคลังข้อมูลของเจ้าของภาษา⁹

ตามที่ได้กล่าวมาแล้วว่า Kondo et al. (2018) ทำการสำรวจรูป てい< ในคลังข้อมูลภาพที่ 2 เป็นการสรุปผลการสำรวจของ Kondo et al. (2018, p. 23) ที่แสดงอัตราการปรากฏของรูป てい< โดยแยกแต่ละวิธีใช้ ภาพจะเรียงจากอัตราการปรากฏที่มากที่สุดทางด้านซ้ายไปยังน้อยสุดทางด้านขวา พร้อมกันนี้จะนำผลการวิเคราะห์จากภาพที่ 1 มาแสดงร่วมด้วย

⁸ ขอขอบพระคุณ Professor Uehara Satoshi แห่งมหาวิทยาลัย Tohoku ที่กรุณาให้ข้อมูลนี้

⁹ งานวิจัยนี้อ้างอิงผลการสำรวจการใช้จริงของ Kondo et al. (2018) ซึ่งใช้คลังข้อมูลภาษาเฉพาะทางคือ บทสนทนาภายในห้องวิจัย ห้องสัมมนาในมหาวิทยาลัย ในอนาคต อาจจะต้องใช้คลังข้อมูลภาษาทั่วไปมาศึกษาเพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนผลการวิจัยให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ภาพที่ 2 อัตราการปรากฏในคลังข้อมูลของแต่ละวิธีใช้และการสอดคล้อง

	ปรากฏมาก ←						→ ไม่ปรากฏ		
	เวลา	เวลา	เวลา	พื้นที่	พื้นที่	พื้นที่	เวลา	พื้นที่	พื้นที่
	継続	変化 進展	多回的 継続	経路	様態	付帯	消失	連れてい く	継起
อัตราการ ปรากฏ	55%	17.6%	12.1%	4%	0.5%	0.3%	0.1%	0%	0%
ていく									
"V+ไป"									

■ ส่วนที่จัดว่าวิธีใช้ไม่สอดคล้อง □ ส่วนที่จัดว่าวิธีใช้สอดคล้อง
เวลา = วิธีใช้เชิงเวลา / พื้นที่ = วิธีใช้เชิงพื้นที่

อัตราการใช้จริงที่สูงจะปรากฏด้านซ้ายของตาราง ซึ่งได้แก่วิธีใช้เชิงเวลา 3 วิธีโดยเฉพาะวิธีใช้ 継続 ที่ปรากฏเกินครึ่งของคลังข้อมูล สิ่งที่น่าสนใจคือ มีคำศัพท์และวิธีใช้ที่ไม่พบในคลังข้อมูลเลย ได้แก่ รูป 連れていく และวิธีใช้ 継起 สำหรับรูป 連れていく นั้น Handbook เสนอให้แยกออกและตำราระดับต้นส่วนมากในประเทศญี่ปุ่นก็จะแยกสอนในลักษณะของคำศัพท์ (Kondo et al., 2018, p. 22) สำหรับตำราที่นิยมใช้ในประเทศไทยหรือ みんなの日本語 และ ภาษาญี่ปุ่น อะกิโกะ โตะ โตะ โมะตะ จิ ก็จัดให้สอนรูป 連れていく ในลักษณะคำศัพท์เช่นเดียวกัน โดยตำรา みんなの日本語 จัดแยกสอนในบทที่ 24 และตำรา ภาษาญี่ปุ่น อะกิโกะ โตะ โตะ โมะตะ จิ จัดแยกสอนในบทที่ 21

สาเหตุที่ตำราโดยเฉพาะตำราที่ใช้ในประเทศไทยต้องแยกรูป 連れていく ให้สอนในลักษณะคำศัพท์ คาดว่ามาจากสมมติฐานว่า รูปนี้น่าจะมีการใช้มากแต่เข้าใจยากสำหรับผู้เรียน ผลการสำรวจนี้ทำให้ทราบว่าสมมติฐานเรื่องการใช้มากไม่เป็นความจริง เนื่องจากไม่พบในคลังข้อมูล สำหรับสมมติฐานที่ว่ารูปนี้น่าจะเป็นคำที่ยากสำหรับผู้เรียนนั้น เข้าใจว่า Handbook และผู้แต่งตำราคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างภาษาอังกฤษและภาษาญี่ปุ่น หรือปัญหาของผู้เรียนที่มีภาษาอังกฤษเป็นเจ้าของภาษาเป็นหลัก เนื่องจากในภาษาอังกฤษมีการแยกการใช้กริยา "bring (นำหรือพาบางอย่างมายังผู้พูด)" และ "take (นำหรือพาบางอย่างไกลไปจากผู้พูด)" แต่มิได้แยกว่ากรรมเป็นสิ่งมีชีวิตหรือไม่ ในขณะที่ภาษาญี่ปุ่นจะแยกการใช้โดยใช้ 連れてる สำหรับสิ่งที่มีชีวิตและ 持つ สำหรับสิ่งที่ไม่มีชีวิต ซึ่งคล้ายกับการใช้กริยา "พา" และ "เอา" ในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนที่มีภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่จึงอาจจะสับสนระหว่างคำว่า 持つ และ 連れて ตำราจึงเสนอให้สอนเป็นคำศัพท์เพื่อแบ่งเบาภาระของผู้เรียน แต่ดังที่กล่าวมาแล้วว่าแนวคิดการแบ่งวิธีใช้ที่ผ่านมามีลักษณะ one-size-fits-all การแบ่งเช่นนี้ไม่จำเป็นสำหรับผู้เรียนชาวไทย

เพราะผู้เรียนน่าจะเข้าใจรูป 連れていく ได้ง่าย สามารถสอนร่วมกับ 持っていく ในวิธีใช้ 付帯 ได้

นอกจากนี้ ประเด็นที่ Handbook เสนอให้สอนวิธีใช้เชิงพื้นที่ทั้งหมดในระดับต้น และวิธีใช้เชิงเวลาทั้งหมดในระดับกลางและสูงนั้น และตำราในปัจจุบันส่วนใหญ่ก็แบ่งสอนในลักษณะนี้ ประเด็นนี้จำเป็นต้องพิจารณาใหม่ ภาพที่ 2 สะท้อนว่าจำเป็นต้องปรับลำดับการสอนวิธีใช้ใหม่สำหรับผู้เรียนชาวไทยเพื่อให้สอดคล้องกับการใช้จริงของเจ้าของภาษา และเพื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ วิธีใช้เชิงพื้นที่ทั้งหมดไม่จำเป็นต้องสอนในระดับต้น และวิธีใช้เชิงเวลาทั้งหมดก็ไม่จำเป็นต้องสอนในระดับกลางและสูง รายละเอียดข้อเสนอแนะจะกล่าวใน 7.

7. ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนรูป ていく สำหรับผู้เรียนชาวไทย

7.1 การกำหนดนิยามและเส้นแบ่งของวิธีใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนชาวไทย

เนื่องจากภาษาไทยให้ความสำคัญกับ "ผู้เคลื่อนที่ (และ "กรรม" ที่เคลื่อนที่)" ดังนั้นกรณีเช่น (18) (19) ที่ประธานและกรรมเคลื่อนที่ จะเข้าใจง่ายสำหรับผู้เรียนชาวไทย

(18) 持ちよりパーティーのとき、太郎はワインを買っていった。

(Handbook)

(19) 啓二君がその辞書を借りていった。

(Zhang, 2011, p. 109)

แม้ว่า Handbook และตำราจะจัดให้ตัวอย่างทั้งสองเป็นวิธีใช้ 継起 แต่ (18) (19) มีลักษณะต่อเนื่องกับวิธีใช้ 付帯 หรือมีลักษณะคล้ายกับรูป 持っていく / 持っていった มากกว่า จึงขอเสนอให้กำหนดเส้นแบ่งวิธีใช้ระหว่าง 付帯 และ 継起 ใหม่ โดยยึดคำนิยามใหม่ว่า "วิธีใช้ที่แสดงความหมายของการเคลื่อนที่พร้อมกันของประธานและกรรม และมีสภาพของการนำติดตัวไปกับผู้เคลื่อนที่" เช่น (18) (19) นี้ ให้จัดเป็นวิธีใช้ 付帯 (จากแต่เดิมที่ Handbook จัดเป็นวิธีใช้ 継起) และเสนอให้นำมาสอนพร้อมกับประโยคตัวอย่างอื่นของวิธีใช้ 付帯 ในระดับต้นสำหรับ "วิธีใช้ที่แสดงความหมายของการกระทำสองอย่าง โดยการกระทำแรกจะเกิดก่อนที่จะเกิดการเคลื่อนที่ และไม่มีการเคลื่อนที่ของกรรมพร้อมประธาน" ให้จัดเป็นวิธีใช้ 継起 โดยให้สอนวิธีใช้นี้หลังวิธีใช้ 付帯 เนื่องจากวิธีใช้ 継起 เป็นวิธีใช้ที่เข้าใจยากสำหรับผู้เรียนชาวไทย

7.2 การสอนในลักษณะคำศัพท์: สำหรับคำที่ใช้มากแต่ยากสำหรับผู้เรียน

Ozeki (2010, pp. 51,118) ชี้ว่า การเรียนรู้รูปไวยากรณ์นั้นมีความซับซ้อน การตีความง่าย ๆ ว่า "ไม่ควรเรียนรูปที่ยากหรือรูปที่ผู้เรียนเรียนรู้ช้า เพราะถึงสอนไปผู้เรียนก็ยังใช้ไม่ได้ อยู่ดี" เป็นการตีความที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากกระบวนการเรียนรู้เป็นสิ่งที่ใช้เวลา Ozeki กล่าวถึงความเป็นไปได้ในการสอนรูปไวยากรณ์ที่ "ยาก" ก่อนรูปที่ "ง่าย" และกล่าวถึงทฤษฎี Project Model ที่อธิบายโดย Zobl (1983) ว่ามีแนวคิดให้สอนเรื่องที่ยากก่อน เพราะเมื่อสอนเรื่องที่ยากกว่าภายหลัง จะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีไปพร้อมกันทั้งเรื่องที่ยากและง่าย Ozeki ยังกล่าวถึงตำราภาษาญี่ปุ่นที่ใช้แนวคิดดังกล่าว โดยยกตัวอย่างวิธีใช้รูป ている ได้แก่ 窓が開いています / 持っています / 結婚しています ซึ่งน่าจะเป็นวิธีใช้ที่ยาก (แต่มีการใช้มาก) โดยกำหนดให้สอนวิธีใช้เหล่านี้ก่อนวิธีใช้การกระทำต่อเนื่องซึ่งน่าจะเป็นวิธีใช้ที่ง่ายกว่า และจากประสบการณ์การสอน Ozeki พบว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้วิธีใช้ที่สอนก่อน (แม้จะยาก) ได้ดี

แนวคิด Project Model ดังกล่าวนี้อาจนำมาประยุกต์กับการจัดลำดับการสอนวิธีใช้ ていく ได้เช่นกัน โดยเฉพาะวิธีใช้ที่ยากแต่ที่มีการใช้มาก งานวิจัยนี้จึงเสนอให้เริ่มสอนวิธีใช้ 継続 ตั้งแต่ระดับต้น เพราะในปัจจุบันแทบไม่มีตำราชั้นต้นโดยยกขึ้นมาสอนทั้ง ๆ ที่เป็นรูปที่ใช้มากที่สุด งานวิจัยนี้เสนอให้สอนวิธีใช้ 継続 ในลักษณะคำศัพท์หรือสำนวนก่อน โดยเลือกกริยาที่แสดงความตั้งใจที่มีจะพบเจอ โดยเฉพาะสำนวนที่ใช้ในการนำเสนอ หรือ การแสดงความเห็น รวมทั้งการสอนควบคู่ไปกับรูป おろ 形 และรูปแสดงความปรารถนา เช่น

(47) これから頑張っていくましよう / 頑張っていくたいです / 順に説明していきます。

พร้อมกันนี้ เสนอให้ยกเลิกการสอนรูป 連れていく ในลักษณะของคำศัพท์แยกออกมาจากวิธีใช้อื่น เนื่องจากไม่มีความจำเป็น ดังที่ได้กล่าวใน 6.2 แล้วว่า รูป 連れていく มีใช้รูปที่เข้าใจยากสำหรับผู้เรียนชาวไทย สามารถสอนรูปนี้ร่วมกับรูปอื่นในวิธีใช้ 付帯 ได้

7.3 ลำดับการสอนแต่ละวิธีใช้สำหรับผู้เรียนชาวไทย

ผลการสำรวจตำราของ Kondo et al. (2018, p. 22) พบว่าตำราชั้นต้นที่สำรวจทุกเล่มจะสอนวิธีใช้ 状態 และ 付帯 รวมทั้งรูป 連れていく แต่ไม่มีตำราใดสอนวิธีใช้ 経路 เลย ซึ่งในความเป็นจริง วิธีใช้ 経路 เป็นวิธีใช้เชิงพื้นที่ที่ปรากฏการใช้จริงของเจ้าของภาษามากที่สุด นอกจากนี้ ยังพบว่าตำราชั้นกลางที่สำรวจทุกเล่มจะสอนวิธีใช้ 変化進展 แต่มีเพียงส่วนน้อยที่จะสอนวิธีใช้ 継続 ซึ่งในความเป็นจริง วิธีใช้ 継続 เป็นวิธีใช้เชิงเวลาที่ปรากฏการใช้จริงของ

เจ้าของภาษามากที่สุด ยิ่งไปกว่านั้น ยังพบว่าไม่มีตำราใดเลยที่กล่าวถึงวิธีใช้ 多回的継続 เลย แม้ว่าวิธีใช้จะมีการใช้จริงมากเป็นอันดับสามในคลังข้อมูล

จากผลการสำรวจตำราของ Kondo et al. ทำให้ทราบว่า การจัดลำดับวิธีใช้ของตำราในปัจจุบันมิได้สะท้อนในเรื่องของการใช้จริงของเจ้าของภาษา และจากผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบที่ผ่านมา ทำให้เห็นว่าตำราในปัจจุบันก็ได้เรียงลำดับวิธีใช้จากมุมมองความเข้าใจของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นด้วย งานวิจัยนี้จึงขอเสนอลำดับการสอนวิธีใช้รูป てい< ที่คำนึงถึงทั้งการใช้จริงของเจ้าของภาษาภาษาญี่ปุ่นและมุมมองของผู้เรียนชาวไทย โดยสรุปเป็นภาพที่ 3

งานวิจัยนี้เห็นด้วยกับหลักการที่ควรสอนจากวิธีใช้แบบต้นแบบ (Prototype) หรือวิธีใช้เชิงพื้นที่ แล้วจึงขยายต่อไปยังวิธีใช้ที่ไม่ใช่แบบต้นแบบ (Non-Prototype) ตามผลการวิจัยด้าน SLA ที่กล่าวใน 6.1 แต่ไม่เห็นด้วยว่าทุกวิธีใช้เชิงพื้นที่ทั้งหมดควรสอนในระดับต้น และทุกวิธีใช้เชิงเวลาทั้งหมดควรสอนในระดับกลาง งานวิจัยนี้ขอเสนอหลักการ ดังนี้

ในระดับต้น ควรสอนวิธีใช้แบบต้นแบบหรือเชิงพื้นที่เป็นส่วนใหญ่ โดยให้ความสำคัญกับวิธีใช้ที่เข้าใจง่าย (วิธีใช้ที่สอดคล้องกัน) สำหรับผู้เรียนชาวไทย กรณีที่เป็นวิธีใช้ที่เจ้าของภาษาใช้มาก ได้แก่ วิธีใช้ 継続 แม้จะเข้าใจยากแต่ก็ควรนำมาสอนในระดับต้นด้วย โดยสอนในรูปของคำศัพท์ ยกตัวอย่างสถานการณ์ที่ใช้จริง เช่น แสดงความคิดเห็น และการนำเสนอ

ในระดับกลางและสูง ควรสอนวิธีใช้ที่ไม่ใช่แบบต้นแบบหรือเชิงเวลาเป็นส่วนใหญ่ โดยให้ความสำคัญกับวิธีใช้ที่เจ้าของภาษาใช้มาก กรณีที่เป็นวิธีใช้ที่มีการใช้น้อยและเข้าใจยาก ได้แก่ วิธีใช้ 継起 ควรสอนเป็นลำดับท้ายสุด

นอกจากนี้ ในการสอนผู้สอนควรคำนึงถึงความแตกต่างของรูปภาษาทั้งสอง โดยอ้างอิงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ รวมทั้งข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นได้จากผลการวิเคราะห์ด้านการรับภาษา เช่น การยกตัวอย่างอธิบายสำหรับวิธีใช้ 変化進展 โดยคำนึงว่าหากจะให้ผู้เรียนเข้าใจได้โดยง่าย ควรเริ่มจากตัวอย่างประโยคที่แสดงการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนแล้วจึงแสดงให้ตัวอย่างที่แสดงการเปลี่ยนแปลงไม่ชัดเจนในลำดับต่อไป นอกจากนี้ ควรระวังข้อผิดพลาดที่เกิดจากความสับสนระหว่างรูปใกล้เคียง เช่น รูป ている ขณะที่สอนวิธีใช้ 継続 และควรระวังข้อผิดพลาดจากการ "ไม่ใช้" โดยเฉพาะเวลาผู้เรียนต้องเล่าเรื่อง หรือใช้หน่วยภาษาที่ใหญ่กว่าระดับประโยค

ภาพที่ 3 ข้างล่างแสดงลำดับการสอน จำนวน 8 วิธี ตัวเลขหน้าวิธีใช้ หมายถึง ลำดับที่เหมาะสมในการสอนรูป てい< สำหรับผู้เรียนชาวไทย อัตราการปรากฏ หมายถึง อัตราการปรากฏการใช้จริงจากคลังข้อมูลที่อ้างอิงผลการสำรวจของ Kondo et al. (2018)

ภาพที่ 3 ข้อเสนอเกี่ยวกับลำดับการสอนวิธีใช้รูป てい< สำหรับผู้เรียนชาวไทย

ระดับต้น	วิธีใช้	1.経路	2.様態	3.付帯*	4.継続**	
	ประเภท	เชิงพื้นที่	เชิงพื้นที่	เชิงพื้นที่	เชิงเวลา	
	อัตราการปรากฏ	4%	0.5%	0.3%	55%	
ระดับกลาง ขึ้นไป	วิธีใช้	4.継続	5.変化進展	6.多回の継続	7.消失	8.継起
	ประเภท	เชิงเวลา	เชิงเวลา	เชิงเวลา	เชิงเวลา	เชิงพื้นที่
	อัตราการปรากฏ	55%	17.6%	12.1%	0.1%	0%

* วิธีใช้ที่แบ่งใหม่ โดยให้รวมวิธีใช้ 継起 ประเภทกรรมเคลื่อนที่พร้อมประธาน (เช่น ワインを買っていった) และรวมรูป 連れてい< เข้าในวิธีใช้ 付帯 ด้วย

** สอนในลักษณะคำศัพท์และสำนวน เช่น การแสดงความตั้งใจ การแสดงความคิดเห็น การนำเสนอผลงาน
 วิธีใช้สอดคล้อง(ง่าย) วิธีใช้ที่มีทั้งส่วนที่สอดคล้องและไม่สอดคล้อง วิธีใช้ไม่สอดคล้อง (ยาก)

8. บทสรุป

รูป てい< เป็นรูปไวยากรณ์ที่สำคัญและสอนตั้งแต่ระดับต้น ผู้สอนส่วนใหญ่มักจะสอนวิธีใช้ตามที่กำหนดอยู่ในตำรา ตำราส่วนใหญ่ทั้งที่ใช้ในประเทศญี่ปุ่นและในประเทศไทยกำหนดวิธีใช้โดยอ้างอิงจากผลงานวิจัยภาษาศาสตร์ภาษาญี่ปุ่นที่ผ่านมา แต่มิได้อ้างอิงอัตราการใช้จริงหรือกำหนดวิธีใช้จากมุมมองของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น งานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นถึงปัญหาการกำหนดวิธีใช้และการจัดลำดับการสอนแบบ one-size-fits-all ในปัจจุบันที่ไม่ได้ตอบโจทย์ผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายโดยตรง

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบของรูป てい< และรูป "V+ไป" ไปเชื่อมโยงกับศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง และเสนอแนะการพัฒนาการเรียนการสอนรูป てい< สำหรับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย ข้อเสนอแนะที่เสนอได้แก่ การกำหนดนิยามและแบ่งวิธีใช้ใหม่บางส่วน การจัดลำดับการสอน และจุดที่ควรคำนึงในการสอน

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบทำให้ทราบว่ารูป てい< ให้ความสำคัญกับประเด็นว่า "เคลื่อนที่อย่างไร" ในขณะที่ รูป "V+ไป" จะให้ความสำคัญกับประเด็นว่า "(ใคร) อะไรเคลื่อนที่ไปถึงจุดใด" ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะของภาษาญี่ปุ่นที่เน้น "กระบวนการ" และลักษณะภาษาไทยที่เน้น "ผลลัพธ์" และแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของสองภาษา ความแตกต่างนี้ส่งผลให้เกิดการสอดคล้องที่ไม่เหมือนกันระหว่างรูปทั้งสอง วิธีใช้ที่ไม่สอดคล้องกันซึ่งเชื่อว่าจะ เป็นวิธีใช้ที่เข้าใจยากสำหรับผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย ได้แก่ วิธีใช้เชิงพื้นที่ 継起 วิธีใช้เชิงเวลา 継続 และ 多回の継続 สำหรับวิธีใช้ที่มีส่วนทั้งสอดคล้องและไม่สอดคล้องได้แก่วิธีใช้

เชิงเวลา 変化進展 (สรุปในภาพที่ 1.) งานวิจัยนี้ได้เสนอให้มีการกำหนดนิยามและเส้นแบ่งใหม่ระหว่างวิธีใช้ 継起 และ 付帯 เพื่อให้เข้ากับความรู้สึกและการรับรู้ของผู้เรียนชาวไทย

จากการนำผลการวิจัยด้านการรับภาษา (SLA) มาเชื่อมโยง ทำให้ทราบข้อผิดพลาดและปัญหาของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย งานวิจัยนี้จึงเสนอให้ผู้สอนคำนึงถึงความสับสนกับรูปที่ใกล้เคียง ได้แก่ รูป ている ในเวลาที่สอนวิธีใช้เชิงเวลา 継続 และคำนึงถึงตัวอย่างที่เข้าใจง่ายและยากสำหรับผู้เรียนชาวไทยในเวลาที่สอนวิธีใช้เชิงเวลา 変化進展 รวมทั้งให้ความสนใจข้อผิดพลาดประเภท "ไม่ใช่" ซึ่งเป็นข้อผิดพลาดที่เจอมากที่สุดแม้ในกลุ่มผู้เรียนระดับกลางและสูง

นอกจากนี้ จากการนำผลการสำรวจการใช้จริงของเจ้าของภาษาผ่านคลังข้อมูลของ Kondo et al. (2018) มาพิจารณาร่วมด้วย (สรุปในภาพที่ 2.) ทำให้สามารถเสนอลำดับการสอนวิธีใช้รูป ている ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น งานวิจัยนี้จึงเสนอให้สอนวิธีใช้เชิงเวลา 継続 ที่มีการใช้ของเจ้าของภาษามากตั้งแต่ระดับต้น โดยเสนอให้สอนในรูปของคำศัพท์หรือสำนวนทดแทนการสอนในลักษณะคำศัพท์ของรูป 連れていく ที่ไม่น่าจะเป็นปัญหาสำหรับผู้เรียนชาวไทย และให้สอนวิธีใช้เชิงพื้นที่ 継起 ในลำดับท้ายสุดเนื่องจากมีการใช้น้อย ประกอบกับเป็นวิธีใช้ที่น่าจะเข้าใจยากสำหรับผู้เรียนชาวไทย (สรุปในภาพที่ 3.)

เอกสารอ้างอิง/References

- กึ่งกาญจน์ เทพกาญจนา. (2553). หน่วยสร้างกริยาเรียงต้นแบบในภาษาไทย. ใน อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (บรรณาธิการ.), *หน่วยสร้างที่มีข้อขัดแย้งในไวยากรณ์ไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 2) (น. 66-173). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คลังข้อมูล TNC (Thai National Corpus). คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย <http://www.arts.chula.ac.th/ling/tnc/searchtnc>
- บุษบา บรรจงมณี, วันชัย สีสพัทธ์กุล, ทศนีย์ เมธาพิสิฐ, ภาวดี อึ้งขจรกุล, เบญจลักษณ์ สว่างเนตร, พัชนี ปิ่นท้วม, . . . Imaeda, A. (ผู้เขียนเดิม). *ประกา แสงทองสุข, และ Nakao Y. (ผู้ปรับปรุง).* (2560). *ภาษาญี่ปุ่น อะกิโกะโตะโตะโตะโตะโตะตะจิ 4 ฉบับปรับปรุง*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ภาษาและวัฒนธรรม สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น)
- ประภัสสร เสวกุล. (2556). *เวลาในขวดแก้ว*. กรุงเทพฯ: นานามีบุ๊คส์.
- เมทินี สิงห์เวชกุล และปรีมา มัลลิกะมาส. (2557). การแปลมโนทัศน์ที่สื่อโดยหน่วยสร้างกริยาเรียง ที่มีคำว่า "เอา" จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ: กรณีศึกษา เรื่อง หลายชีวิต. *วารสาร นิต้าภาษาและการสื่อสาร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์*, 19(23), 38-62.
- Boonyapatipark, T. (1983). *A study of aspect in Thai* (Doctoral dissertation). University of London, School of Oriental and African Studies.
- Lado, R. (1957). *Linguistics across cultures: Applied linguistics and language teachers*. Ann Arbor, Michigan: University of Michigan Press.
- Murata, S. (2018). *มนุษย์ร้านสะดวกซื้อ* (พรรณนิมล จิตราวิริยะกุล, ผู้แปล). Animag.
- Rangkupan, S. (1992). *Subsidiary verbs /pay/ 'go' and /maa/ 'come' in Thai*. (Master's thesis). Chulalongkorn University.
- Sevikul, P. (2015). *瓶の中の時間* (藤野勲, ผู้แปล). Parbpim Printing.
- Takahashi, K. (2018). Deictic motion constructions in Japanese and Thai. In P. Pardeshi & T. Kageyama (Eds.), *The Handbook of Japanese Contrastive Linguistics* (pp. 291-312). Berlin & Boston: De Gruyter Mouton.
- Thepkamjana, K. (1986). *Serial verb constructions on Thai* (Doctoral dissertation). University of Michigan.
- Zobl, H. (1983). Markedness and the projection problem. *Language Learning*, 33, 293-313.
- 池上嘉彦 (Ikegami). (2006). 「<主観的把握>とは何か—日本語話者における<好まれる言い回し>」 『月間言語』 35-5, 20-27.

- 石田プリシラ (Ishida). (2010). 「日英対照研究と日本語教育—対照研究の方法と視点—」
砂川有里子ほか(編), 『日本語教育への招待』 (pp.231-249). くろしお出版.
- 市川保子 (Ichikawa). (1997). 『日本語誤用例文小辞典』 凡人社.
- 今仁生美 (Imani). (1990). 「V テクルと V テイクについて」 『日本語学』 9-5, 54-66.
- 内山潤 (Uchiyama). (2011). 「補助動詞『テクル』『テイク』のアスペクトについて」
『金城学院大学論集 人文科学編』 7(2), 1-13.
- 大関浩美 (Ozeki). (2010). 『日本語を教えるための第二言語習得論入門』 くろしお出版.
- カノックワン・ラオハブラナキット・片桐 (Kanokwan, L. Katagiri). (2013年 5月 27日).
「タイ人日本語学習者の産出データから母語別日本語教育を考える—タイ人日
本語学習者のテクル・テイクの使用状況—」 第9回データに基づいた日本語教
育のための語彙・文法研究会, 国立国語研究所.
- カノックワン・ラオハブラナキット・片桐 (Kanokwan, L. Katagiri). (2016). 「教育現場
とのつながりを意識した対照研究の試み—タイ人学習者の『そして』『なんか』
の使用問題—」 庵功雄・佐藤琢三・中俣尚己(編), 『日本語文法研究のフロンテ
ィア』 (pp. 243-267). くろしお出版.
- 熊谷智子 (Kumagai). (2002). 「『対照研究』と『言語研究』をつなぐために」 国立国語研
究所(編), 『対照研究と日本語教育』 (pp. 21-33). くろしお出版.
- 金水敏・沼田善子・工藤真由美 (Kinsui, Numata, & Kudo). (2000). 『日本語の文法 2
時・否定と取り立て』 岩波書店.
- 近藤直子・菅谷有子・中村亜美 (Kondo, Sugaya, & Nakamura). (2018). 「理工系学習者
への～テイクの用法提示について—『理工学系話し言葉コーパス』と日本語教
材の調査から—『日本語教育』 171, 17-30.
- 国立国語研究所 (Handbook). 『基本動詞ハンドブック』 Retrieved from <https://verbhandbook.ninjal.ac.jp/>
- 坂本比奈子 (Sakamoto). (1988). 「日本語の動詞『行く/来る』とタイ語の動詞 pay/maa
の対照研究」 『麗澤大学紀要』 47, 41-74.
- 菅谷奈津恵 (Sugaya). (2002). 「日本語学習者によるイク・クル, テイク・テクルの習得
研究: プロトタイプ理論の観点から」 『言語文化と日本語教育』 23, 66-79.
- スリーエーネットワーク (編著) (Suriie). (2011). 『みんなの日本語初級 I 第二版 本冊
』 スリーエーネットワーク.
- 張麟声 (Zhang L.). (2011). 『日本語教育のための誤用分析—中国話者の母語干渉 20
例—』 スリーエーネットワーク.

- 寺村秀夫 (Teramura). (1990). 『外国人学習者の日本語誤用例集』 (大阪大学; PDF 版 国立国語研究所, 2011 年) Retrieved from <https://db4.ninjal.ac.jp/teramuradb/>
- 中俣尚己 (Nakamata). (2015). 「生産性から見た文法シラバス」 庵功雄・山内博之(編), 『データに基づく文法シラバス』 (pp.109-128). くろしお出版.
- 野田尚史 (Noda). (2005). 「コミュニケーションのための日本語教育文法の設計図」 野田尚史(編), 『コミュニケーションのための日本語教育文法』 (pp.1-20). くろしお出版.
- 南不二男 (Minami). (1993). 『現代日本語文法の輪郭』 大修館書店.
- 宮崎駿 (Miyazaki) (ผู้กำกับ). (1989). 魔女の宅急便 [ภาพยนตร์]. 日本: スタジオジブリ.
- 村田沙耶香 (Murata). (2018). 『コンビニ人間(kindle 版)』 東京都: 文藝春秋.
- 森田良行 (Morita). (1968). 「『行く・来る』の用法」 『国語学』 75, 75-87.
- 森田良行 (Morita). (1989). 『基礎日本語辞典』 角川書店.
- ปราชานต์ · พาลเดซี (Prashant, P.). (2013). 「日本語学習者用基本動詞用法ハンドブックの作成—研究成果と今後の展望—」 『国語研プロジェクトレビュー』 4-1, 28-35.
- 許明子・小川恭平 (Heo & Ogawa). (2016). 「<実践研究>中級日本語学習者の移動動詞『行く』『来る』の習得について:学習者の使用状況に関する調査を通して」 『国際日本研究』 8, 277-297.
- 山本裕子 (Yamamoto). (2001). 「聞き手とベースを共有することを表す『~てくる』『~ていく』について」 『日本語教育』 110, 52-61.
- 若山絢子 (Wakayama). (2012). 「タイ語の方向動詞が担う意味・機能—動詞と共起する場合—」 『思言:東京外国語大学記述言語学論集』 8, 171-178.